

Původně to měla být druhá návštěva Havaje. Využili jsme nabídky Citibank, pořídili si kreditní kartu ČSA, během prvního měsíce s ní zaplatili více než 5 000 Kč a na účet OK Plus si tak připsali 50 000 mil, což tehdy k bonusové letence na ty pohodové ostrůvky a ostrovy stačilo. Jenomže ČSA v té době zároveň změnila podmínky svého věrnostního programu, takže zrovna ve chvíli, kdy jsme se dostali k řešení jarní cesty, obsadily místa tisíce lidí, kterým měly jejich míle v brzké době propadnout. Když ani čtvrtý termínový pokus nevyšel, dali jsme na radu nesmírně nesympatické pracovnice zákaznického centra Českých aerolinií a jako cíl další výpravy zvolili Mexiko (letištní poplatky necelé čtyři tisíce korun), a to se společností Aeromexico. Ta má bohužel dost tvrdou politiku ohledně bonusových letenek – neumožňuje umístění více než dvou takových případů v jednom letu. Museli jsme se tedy rozdělit, Janina rezervace byla celá posunutá o dva dny vůči té pro Libora a mě. Ale jiné východisko prostě v tu chvíli neexistovalo. Další nutností byl stop-over v Madridu, což mi ale vůbec nevadilo, protože španělská metropole si mě získala už někdy před sedmi lety, kdy jsem do ní zavítal poprvé.

Aby těch změn nebylo málo, rozhodli jsme se (tedy především já, coby vrchní plánovač naší skupiny), že mexickou výpravu pojmem ležerněji a více odpočinkově, než je u nás zvykem. Po návštěvě měst, památek a přírodních zajímavostí měla být druhá polovina času věnována relaxu na plážích. A v podstatě veškeré ubytování jsme měli naprosto netradičně zarezervované už před odletem. Nezvykle malá byla i oblast, kterou jsme hodlali prozkoumat – jen severní část yucatanského poloostrova.

Úterý 23. dubna

Praha > Cancún

Taxík přijíždí přesně v objednaných 5:15 a za dalších zhruba dvacet minut už stojíme u odbavovací přepážky, kde získáváme palubní vstupenky pouze na let Praha – Madrid, zatímco naše zavazadla putují do Mexico City. Po bezpečnostní prohlídce mi Libor lakonicky oznamuje, že si v příručním batůžku nechal celý cestovní příbor a k tomu navíc rozkládací kapesní nůž. Ochranka mu nakonec vše nechala, protože čepel ostřejšího z nožů je kratší než šest centimetrů.

V sedm hodin, tedy pouze pět minut po plánovaném odletu, už se vznášíme vstříc novým zážitkům. Ty však rozhodně nejsou z gastronomické oblasti, protože na takřka tříhodinový let si pro nás společnost ČSA připravila „občerstvení“ v podobě čtyř karamelových sušenek velikosti kočičích jazýčků (toho typu, který se v lepších restauracích přidává ke kávě nebo čaji). V myšlenkách demonstrativně stíháme věrnostní kartu OK Plus a slibujeme si, že s tímhle podnikem už nikdy...

V půl desáté přilétáme na čtvrtý terminál madridského letiště, odkud se autobusem (zdarma) přesouváme na terminál číslo jedna. Cesta trvá déle, než jsme čekali, a naše očekávání se nenaplní ani stran vybavenosti našeho odletového místa – před odbavením si tu člověk nemá ani kam sednout a záchrana od smrti hladem se smrskává na jediný bufet na samém konci terminálu. Dopřáváme si tedy alespoň sendvič (já; 5 EUR), ohřátou bagetu (Libor; 6 EUR) a půl litru koly (dohromady; 3 EUR) a využíváme bufetové židličky, dokud nás neomrzí. Naštěstí je už v 11 hodin možné odbavení, čehož hned využíváme. Španělská bezpečnostní prohlídka neprobíhá tak hladce jako pražská, Libora s kapesním nožem i s nožem od příboru pustit nechťejí. Bud' mu oba seberou, nebo si je může nechat odbavit. Zkoušíme druhou možnost, ale požadovaná částka ve výši cca 50 USD nás odrazuje, takže putování obou nožů na madridském letišti končí.

Naše první zkušenost s Aeromexico se odehrává na prostředním trojsedadle, které ale máme sami pro sebe. Naopak všem slouží velká obrazovka před námi, na níž se teprve po nějakých třech hodinách objevuje první film.

S láskou vzpomínáme na dálkové lety jiných společností. Jídlo není špatné (kuře nebo těstoviny), k pití se rozlévá i tequilla, na druhou stranu zcela chybí čaj. Náš stevard působí poněkud zmateně, máme pocit, že jsme v letadle snad jediní, kdo na něj mluví anglicky, a on si to docela užívá. Ale hlavně jsme rádi, že jsme přežili vzlet směrem k Mexico City, protože při něm se rozklepalo postarší letadlo způsobem, který nám připomněl zběsilou jízdu komihajícím se myanmarským vlakem. Hned poté nám palubní personál rozdál nezbytné formuláře, z toho ovšem ten celní ve španělštině. Takže jsme se hlavně snažili zaškrtnout všude „No“, abychom se zbytečně nepřiznali k převozu zbraní hromadného ničení nebo něčeho podobného.

Ona stačí ta loterie, která po přeletu do Mexico City (v cca 20 hodin tamního času, který je sedm hodin opožděn oproti střeoevropskému) následuje po vyzvednutí bágů. Známe to už z Jižní Ameriky – stisknete tlačítko a čekáte, jaká barva se objeví. Zelená znamená volný průchod, červená prohlídku zavazadel. Opakuje se situace při přistání v Peru – Libor má tedy opět víc štěstí. Ale já vlastně taky, protože celníkovi nedošlo, že se dá dostat i do toho malého batůžku, který je k mému báglu šikovně připevněn. A právě v něm se skrývalo pár šišek salámu, které se nám tolik osvědčily na Havaji. A vyhnuli jsme se i čmuchajícím psům. Snad proto, že ty chudáky naučili bažit spíš po drogách než po pořádném kusu masa.

Máme trochu času, takže radši už tady měníme peníze. Mexiko je jednou z těch zemí, v nichž je kurz na letišti v podstatě stejný jako kdekoli jinde – vlastně v našem případě ten nejvýhodnější, s jakým jsme se v Mexiku setkali. Konkrétně 11,60 pesos za jeden americký dolar (z čehož vyplývá převod 1 MXN = cca 1,60 Kč). Trochu zmatečné je to, že v Mexiku svou měnu označují stejným symbolem jako dolar (\$), takže je někdy lepší se ujistit, o jakou měnu se v tom kterém případě opravdu jedná. Libor zjišťuje, že v letadle nechal úplně nové sluneční brýle i se stejně novým pouzdrém. Ukáže se, že zase tolik toho času nemáme, když nás poněkud zmatečné značení a nekonzistentní informace dostávají až k přepážce pro urychlené odbavení spojů s brzkým odletem. Bezpečnostní prohlídkou neprochází ani vidlička z cestovního příboru, který se tím ztenčil na lžici. Je to dost zvláštní, když na většině linek dostanete vidličku i nůž k jídlu. Ne však na letech Aeromexico, kde je nůž plastový, natož při přeletu z Mexico City do Cancúnu, kde jsme obšťastněni pouze oříšky (ty moje byly s citronovou či limetkovou příchutí a asi bych si je už jindy dávat nemusel). Nechal bych si ujít i počasí v mexickém hlavním městě – šedivá mračna se s námi loučí pořádnou bouřkou pod námi. Ačkoli byl let o dvacet minut opožděn (vzlétáme ve čtvrt na jedenáct), na cancúnskou ranvej dosedáme přesně podle letového řádu, tedy v 0:06.

Několik měsíců dopředu jsme měli zarezervované auto na celou dobu pobytu. Vybrali jsme společnost „Caribbean Rent a Car“, ale před letištní halou na nás čekali dva chlapíci s cedulí, na níž bylo napsané mé jméno a předtištěný název „America Car Rental“. Bud' si tady konkurenti vykrádají mailové schránky, nebo se půjčovna přejmenovala. Dodávka nás veze několik kilometrů a my se snažíme zapamatovat cestu, abychom věděli, kudy budeme auto vracet. Když odbočujeme do dost temné ulice, nemáme z toho zrovna nejlepší pocit. Nakonec vysedáme u malé kanceláře, před níž stojí jediné auto. To bude asi naše. Obsluha ovládá angličtinu, což ale nezabrání tomu, aby mě zmátla všemi těmi měnovými převody, špatně vytištěnými částkami, navrženou slevou výměnou za spropitné apod. Je jedna hodina v noci, máme za sebou více než 24 hodin na cestě, takže není tak těžké nás osálit. Možná na nás ten chytrák pár stovek vydělal, ale my už se viděli na hotelu, takže jsem se sice pokoušel jeho figle aspoň trochu odchytit, ale zase až tak přehnaně jsem se nesnažil.

Letmo jsme ve tmě prohlédli červený Nissan Tiida, odmítli poskytnout spropitné i chlápku, který nám nechal podepsat předávací protokol, a vyrazili do spleti cancúnských ulic, dálnic a bulvárů. Ta je ve skutečnosti podstatně zapeklitější, než se zdá podle připravené mapy v iPadu. Zřejmě to byla kombinace únavy a dezorientace, která se zapříčinila o to, že Libor přešel červenou. Říkáme si, že to snad v půl druhé ráno nebude nikomu vadit, když vtom se za námi rozhouká policejní auto. Proboha, to přece není možné – to snad číhají na každé křižovatce, nebo máme jen takovou smůlu? Ale to je vlastně jedno, zastavit musíme tak jako tak. Postarší policista ve škole na angličtinu nejspíš nechodil a naše španělština také bývala před pěti lety lepší, takže rozhovor se nese ve velmi rozpačitém duchu. Snažíme se předstírat (vlastně předstírat ani tak moc ne), že jsme naprosto ztraceni, zoufalí, a že té červené jsme si vlastně vůbec nevšimli a budeme svého přestupku litovat do konce života. V číslovkách ještě nejsme tak zběhlí, takže přichází na řadu kalkulačka. Máme dvě možnosti – bud' dostaneme nějaký lístek, s nímž budeme muset na policejní stanici a zaplatit tučnou pokutu (pochopili jsme něco o 1 750), nebo to vyřešíme přímo na místě a bez problémů. Nic jiného než bezostyšnou žádost o úplatek v tom

nehledejte. Když policista vysloví a na kalkulačku vytuká částku 500, protočí se nám panenky. Domníváme se totiž, že mluví o dolarech. Na naše zděšení reaguje tím, že když jsme tedy jako ti jeho amigos, tak nám to dá za tři sta. Ovšem poté, co se nám viditelně uleví, jakmile si uvědomíme, že se smlouvání úplatku odehrává v mexických pesos, se vrací zpět na pětistovku. Stahujeme to tedy aspoň na čtyři sta. Takže ještě předtím, než jsme vůbec stačili dojet na hotel, jsme o třetinu právě vyměněných peněz lehčí. To nám to pěkně začíná...

A nekončí, protože hotel Hacienda de Castilla se nám ještě notnou chvíli najít nedaří. Mexická města, tedy minimálně ta, která jsme měli možnost poznat, jsou posedlá dvěma fenomény – retardéry na každých pár metrech a jednosměrkami. A do těch se při hledání zamotáme. Navíc jsou dost temné a místní, kolem kterých tu a tam projíždíme, v nás moc důvěry nebudí. Do toho všeho mě Libor vystraší poplašnou zprávou, že nemá peněženku. Když oslovená domorodkyně netuší, kde by mohl náš hotel být, už je toho na nás trochu moc a máme pocit, že noc strávíme v autě. Možná poslední noc svého života. Nakonec se nám ale v užitečné navigační aplikaci na iPadu podaří zorientovat, takže dost velký, výrazný hotel s bílou fasádou kolem druhé hodiny ranní nacházíme. Recepce je naštěstí otevřená (přestože zamřížovaná), na ní nás vítá příjemný klučina, který umí anglicky a nabízí nám dva druhy pokojů – horší v přízemí a lepší ve třetím patře. Volíme větší televizi a klimatizaci. Na pokoji je čisto, na stolku nás čeká lahvička s vodou, wi-fi funguje. Ovšem nefunguje platba mou kreditní kartou. Po anabázi v půjčovně mě to trochu znejistí, takže raději volám do banky, zda na účtu nezaznamenali nějakou podezřelou transakci nebo zda kartu nezablokovali. Naštěstí se zdá být všechno v pořádku. Jak se později ukáže, jen nám ta slavná ČSA Citi Card na řadě obchodních míst v Mexiku prostě k ničemu není.

Středa 24. dubna

Isla Mujeres

Jana má přiletět další den v noci, takže je potřeba následující dva dny strávit někde v blízkém okolí. Abychom ideálně využili možnosti bezpečného a bezplatného parkování v hotelu, na první z těchto dnů volíme ostrov Isla Mujeres, na nějž jezdí trajekt z nedalekého přístaviště. Vstáváme před osmou a vydáváme se na pravou mexickou snídani za 60 M\$ (takhle se velmi často označují mexické pesos). Milá mladá recepční nám věnuje jízdni řád trajektu, který jezdí každou půlhodinu, a ukazuje správnou cestu k přístavu Puerto Juarez, kam je to zhruba dvacet minut chůze podél široké a rušné ulice.

Přístaviště je sice malé, ale vypadá slušně. Jedna cesta stojí 70 M\$, zpáteční jízdenka dvojnásob, takže se žádná zvýhodnění nekoná. Naprosto čistý moderní trajekt s námi vyplouvá přesně v deset hodin. Rovnou si to šineme na horní, otevřenou část paluby, do první řady, odkud je krásný výhled na sytě tyrkysovou průzračnou vodu. Cedulka tu slibuje i wi-fi, ale nejspíš se řídí heslem „slibem nezarmoutíš“. To už bychom asi opravdu chtěli moc. Místo internetu nás má bavit chlápek, který předstírá, že umí hrát a zpívat, a ještě za to chce peníze. Od nás se jich nedočkal – fakt nebylo za co.

Za nějakých dvacet pětadvacet minut už vystupujeme na nevelkém ostrově. Vítají nás taxikáři, prodejci, naháněči – prostě klasika. Nicméně oproti třeba indickým nádražím tady panuje naprosto pohodová a uvolněná atmosféra. Obecně je potřeba říct, že prodejci, stánkaři apod. vás tu nijak přehnaně neotravují. Když projevíte nezáměr, obvykle vás už nechají na pokoji. Párkrát tedy zavrtíme hlavou a v klidu doputujeme do malé samoobsluhy, kde pořizujeme vodu – 1,5 litru za 7 M\$, takže zhruba za stejnou cenu jako u nás. Ležérně se procházíme městečkem, zastavíme se na roztomilém hřbitově, pozorujeme ptáky kroužící nad pobřežím, až nakonec zakotvíme na vyhlášené pláži Playa Norte, která má být na ostrově tou nejhezčí.

A pověst nelhala. Nejsem plážový typ, ale tady se mi od první chvíle líbilo. Bílý písek, který nepálí do nohou, palmy, nádherná voda v několika odstínech tyrkysové a modré. Pláž je dostatečně dlouhá a široká na to, aby nepůsobila zaplněně, každý si tu najde své místo. My ho našli raději ve stínu pod palmami, přece jen jsme tu první den a slunce žhne jako o život. Přístup do moře je velmi pozvolný, člověk může jít několik desítek metrů a pořád stačí, což mi vyhovuje. Voda je teplá a neuvěřitelně čistá, hezčí jsem asi doposud neviděl. Takový malý ráj na zemi. Říkám si, jestli tuhle pláž v následujících dvou týdnech ještě nějaká další překoná.

Příjemný relax si užíváme asi do půl jedné, kdy se začínají ozývat naše žaludky. Restaurace určené primárně pro turisty nás moc nezajímají, takže vplouváme do jakéhosi podloubí, kde je vedle sebe několik „loncherií“, tedy klasických místních jídelen. Nás nalákala hned ta první s názvem „Alexia y Geovanny“, v níž vládne několik místních žen v typických šatech a zástěrách. Já si objednávám burritos s mletým masem a guacamole (to na lístku nebylo, takže jsem ho na talíři uvítal jako velmi příjemný nečekaný bonus) za 65 M\$, Libor zkouší za stejnou cenu kuře na yucatanský způsob, z nápojů vítězí melounové freshe po 15M\$. Tedy pozor na to – agua de melón je ze žlutého melouna (Libor), pokud máte zájem o lahodný nápoj z melouna červeného neboli vodního, musíte si objednat agua de sandia (já). Musím říct, že aspoň pro mě byla hned tahle první gastronomická zkušenost tou nejlepší za celé dva týdny. Vrněl jsem blahem, jedinou drobnou vadou na kráse bylo lehce přesolené guacamole.

Obsluhující babička se svou zbytkovou španělštinou snažím zeptat, kudy jezdí autobus, který by měl pendlovat mezi severní a střední částí ostrova. Mávnou rukou určitým směrem, kterým se tedy následně vydáváme. Nakonec máme štěstí a autobus nás dohání přímo na hlavní ulici. Platíme po 5 M\$ a necháváme se odvézt na nejjihnější bod, kam autobus zajíždí, k místu zvanému Hacienda Mundace. Cestou nastoupí klučina s kytarou, zahrraje písničku a zase vystupuje, aniž by se snažil vybírat peníze – prostě jen tak pro radost. Vážně tu panuje příjemná a pohodová atmosféra.

Nedaleko zastávky, na níž nás ochotný řidič upozorňuje, se nachází želví rezervace („Tortugranja“). Vstupné není zrovna zanedbatelné (3 US\$ nebo 30 M\$), ale bereme to jako příspěvek na záchranu želv. Dřív jich tu to totiž byly houfy, ale místní je ve velkém zabíjeli, právě proto tahle stanice vznikla. Najdete tu budovu s několika nádržemi, v nichž se prohánějí různě velké želvy, a několika akvárií s dalšími mořskými tvory. Venku je umístěno pár dalších bazének a přímo v moři byla vytvořena ohrada ohraničená z jedné strany pěší lávkou, z níž můžete kromě želv zahlédnout i menšího žraloka. Malé, ale příjemné místo. Tedy jen do chvíle, než si jdeme do zdejšího občůdku koupit pití. Za láhev vody a půllitrovku koly po nás chtějí padesát pesos. Dvacet za kolu by člověk ještě zkousnul, ale třicet za vodu, kterou jsme ráno kupovali za sedm? Takže jim oba nápoje necháváme na pultu u pokladny a s dehonestovanými výrazy odcházíme.

Dalším cílem je nejjihnější cíp ostrova nazvaný Ponte Sur, který se zároveň pyšní označením nejvýchodnějšího místa celého Mexika. Na mapce se zdá, že by to k němu nemělo být moc daleko, ale názorným mapkám bez měřítka se holt nedá moc věřit. Kolem nás se prohánějí turisté v golfových vozících, které jsou na Isla Mujeres velmi oblíbené pro cestování po ostrově, ale my si to šlapeme po svých. Je dost pekelné vedro, takže výšlap kolem silnice ve tvaru sinusoidy nepatří k těm nepříjemnějším. K odpočinku využíváme jednu z hlavních atrakcí ostrova, přírodní park Garrafón, který se nachází u korálového útesu a je tedy vhodný pro šnorčlování a potápění. My ale nejdeme dovnitř (vstupné 50 M\$), jen se kocháme z vyhlídky u vstupu, z níž nás přímo omračuje nádherně zbarvená voda s Cancúnem v pozadí.

K malému majáku na jižním cípu už to pak není daleko. Kolem něj vznikla luxusní restaurace s luxusními cenami. Vstupné (30 M\$) se tu požaduje i za vstup do zahrady s kovovými soškami. Takže se jen tak procházíme po okolí, těšíme se pohledem na krásný útes, který nahodává nekonečný příboj, seznamujeme se s prvními místními leguány (kterých později uvidíme mraky) a u místní stařenky si kupujeme plechovku koly za patnáct pesos.

Horko nepolevuje a začínáme se obávat, že jsme již tradičně podcenili opodstatnění opalovacích krémů, což je nejvíc patrné na našich lýtkách. No, uvidíme večer. Opět pěšky se vydáváme zpět na místo, kde jsme vystoupili z autobusu, a to přesvědčení o tom, že tu zase nějaký autobus odchytíme. Jenomže když se tak ani po více než půlhodině nestane, odebereme se raději kousek dál (tedy vlastně blíž městu). Ptáme se tam místních, podle nichž by po hlavní silnici skutečně měl autobus jezdit, ale my se ho nedočkáme. Nakonec tedy přijímáme nabídku jednoho z mnoha taxíků, které na nás celou dobu otravně troubili. Veze už jednoho pasažéra, snad proto po nás chce jen dvacet pesos, což nás mile překvapilo. To jsme mohli jet už dávno...

V 17:57 jsme vyklopeni přímo u trajektu. Ten má odjíždět za tři minuty. Nechceme to nějak zbytečně hrotit a Libor se ještě chce poohlédnout po nových slunečních brýlích, takže se jdeme cournout do uliček s občůdky. Tam nás nic nezaujalo, tak aspoň pořizujeme v samošce pití (půllitrová Arizona za 9,90 M\$) a toustový chleba (necelých 21

M\$). Platím čtyřiceti pesos a až venku si na účtence všimnu, že jsme měli přihodit ještě nějaké drobné. Prodavačka po nás ale nic nechtěla. Později jsme pochopili, že se tu na nějaké přesné částky zase až tak nehraje, často vám naopak pár drobných nevrátí.

Trajekt o půl sedmé už je náš a v sedm hodin, společně se západem slunce přistáváme zpět v Cancúnu. Jsme celkem uondaní, Libor hlásí puchýře, oba se obáváme spálenin, ale přesto odoláváme nájezdu taxikářů a jdeme „domů“ po svých. Cestou kupujeme na tržnici čerstvé (aspoň ráno v takovém stavu bylo) ovoce. V obchůdku OXXO pak ještě vodu. OXXO je řetězec malých samoobsluh velmi podobný známému a baťůžkáři oblíbenému 7Eleven a ve městech, která jsme během dvou týdnů navštívili, jsme tuhle červeno-žlutou značku viděli takřka na každém rohu. Pro Libora s Janou se také stala obvyklou ranní kávovou zastávkou.

Večeříme na hotelovém pokoji – částečně z domácích zásob, částečně ze zdrojů nakoupených. Zjistíme, že jsme skutečně dostali naší tradici a spálili se hned první den. Libor ošetřuje puchýře a brzy usíná. Já to balím někdy kolem jedenácté.

Čtvrtek 25. dubna

Playa Delfines, Puerto Morelos, Cancún, přilet Jany

Vstáváme v půl osmé. Snídáme tentokrát na pokoji, balíme se a ještě chvíli si užíváme zázemí příjemného hotelu. Kolem desáté se loučíme a opět vyjíždíme do spleti jednosměrných cancúnských ulic. V OXXO pořizujeme vodu v akční nabídce (dvě lahve za 15 M\$) a Libor si dopřává pořádnou dávku kofeinu za 14 M\$. Pak už nás čeká cesta k údajně jedné z nejhezčích pláží Cancúnu. Díky navigační aplikaci v mém iPadu trefíme na místo bez sebemenšího zaváhání. Samozřejmě dáváme bedlivý pozor na všechny semaforey, které mjíjme. Předvčerejší zážitek už skutečně nechceme opakovat. Když se dostáváme na tzv. Zonu Hotelera, což je úzký pruh pevniny ve tvaru sedmičky, na nějž je úchvatný pohled především z výšky, máme pocit, že jsme se ocitli někde v Hollywoodu. Obrovské honosné hotely a resorty, luxusní vily, obchodní centra, palmy, bulváry, z obou stran moře... Prostě úplně jiný svět než včerejší ostrůvek.

Playa Delfines nám vyráží dech. Jedná se o jednu z mála místních veřejných pláží, takže jsme nečekali žádný zázrak. Ale pohled z pergolové vyhlídky nás mile překvapuje. Máme pod sebou velmi dlouhou a širokou písčnou pláž, takřka liduprázdnou, opatřenou doškovými slunečníky, ale hlavně s nádhernou vodou v několika odstínech tyrkyso. Je sice trochu divoká, takže na nějaké pohodové plavání to není, ale vizuálně není co vytknout. Už nám tu chybí jen ti delfíni, kteří tu údajně občas ráno poskakují. Pláž je vybavená i přístupem pro vozíčkáře, vkusnými toaletami, z věže ji hlídá policie, k dispozici jsou asfaltové a štěrkové parkoviště, je tu čisto. Nad hladinou se vznášá několik padáků. V dálce a lehkém oparu se tyčí výškové budovy cancúnských hotelů. Fakt pěkné. Procházíme se asi kilometr směrem k městu a zase zpátky. Je tu příjemně, ani se člověku nechce odjet. Ještě jednou si vychutnáváme tu krásu z vyhlídky, na niž se ale bohužel uvelebil pubertální páreček, který nám evidentně naschvál nechce uvolnit prostor pro focení a natáčení. Když se pak začínají rojit zájezdní dodávky a autobusy, je čas se přesunout dál. Ještě předtím si ale kupujeme směs čerstvého ovoce v kelímku. Ani jeden z připravených mixů se nám nezamlouvá, takže si necháváme udělat svůj vlastní na míru. Posypání chilli kořením odmítáme a platíme 25 M\$ za pořádnou dávku chutných vitamínů.

Sice jsem měl v Cancúnu v merku ještě dvě další pláže, ale těžko by byly hezčí než ta „delfíni“, takže se vydáváme do Puerto Morelos, které se nachází asi 35 kilometrů jižně od Cancúnu. Cesta vede po rychlostní silnici 307, v podstatě jediné spojnici mezi severovýchodním cípem poloostrova a místy na jeho karibském pobřeží. Po sjezdu z ní pokračujeme kolem mokřadů, podél nichž nás trochu překvapí cedule upozorňující na krokodýly. Tehdy jsme ještě žádného neviděli. V Puerto Morelos se nám podařilo zaparkovat přímo na náměstí. Z něj je to asi dvacet metrů na pláž s majákem se sklonem, který mu může věž v Pise závidět. Panuje tu klid a vedro na padnutí. Turistu aby tu člověk pohledal, což se dá docela pochopit. Šarm původní rybářské vesničky už je tentam (i když tu rybáři stále jsou), na druhou stranu pláž nedosahuje takových parametrů jako ty vyhlášenější v okolí. Takže vyložených lákadel tu zase tak moc není.

V jedné z ulic kolem náměstí se jdeme před horkem a hladem ukrýt do klimatizované restaurace Al Chile. Objednáváme si Conchitu (marinované kousky vepřového masa; Libor; 50 M\$), Papa con chorizo (pečené brambory s chorizem; já; 40 M\$) a dvakrát Agua de sandia (po 20 M\$). Melounové freshe jsou naprostá bomba! A ačkoli mám obvykle nejlepší ruku při výběru jídel, tentokrát musím uznat, že Liborova volba byla lepší. Výborně ochucené masíčko, které se jen rozsypalo. Navíc wi-fi a příjemná obsluha, takže tenhle nenápadný podnik můžeme vřele doporučit.

Z poklidného městečka se nám ještě nechce odjet, takže se uvelebujeme ve stínu palm na místní veřejné pláži a chvíli tu odpočíváme. Opět si kupujeme směs čerstvého ovoce. Když pak kolem prochází slečna nabízející to samé, ukazujeme jí, že už máme. Usměje se na nás a popřeje dobrou chuť. Tenhle přístup se nám na místních fakt líbí. Oni jsou tu vlastně zatím všichni příjemní a milí.

Je čas vyrazit zpátky do Cancúnu a najít hotel, v němž končí check-in v 18 hodin. Nejdřív se zdá, že nám budou stačit screenshoty map, ale splet' cancúnských ulic a uliček (a jednosměrek) je opravdu dost nepřehledná, takže znovu přichází ke slovu navigace v iPadu (mimořadně aplikace City Maps 2Go se fakt osvědčila). Na správnou ulici se dostaneme celkem snadno, ale hotel Tankah prostě nevidíme. Jednosměrky nás nutí jezdit stále dokola. Ptáme se i místních, ale i oni jsou bezradní. Nakonec zastavujeme u jednoho obchůdku a já se jdu už trochu bezradně zeptat prodáváče. Tentokrát slavím úspěch, dostávám snad správnou radu. Natěšen se vracím k autu. Otvírám dveře červeného nissana, přičemž na mě troubí řidič dalšího červeného auta za mnou. Říkám si: „Nojo, se nezblázní, vždyť už jedeme...“ Nasedám, ukazuju správný směr a vysvětluju, že musíme po téhle ulici doleva. Když se po chvíli otočím na Libora, krve by se ve mně nedořezal. Nechápat se na mě zubí úplně cizí chlap! V jedné vteřině člověku hlavou probleskne stovka nepravděpodobných scénářů. A má pocit, že se ocitl v nějakém podivném filmu. Pak si uvědomím, co se skutečně stalo – sedl jsem do auta úplně neznámému Mexičanovi! Bohužel má jeho vůz stejnou barvu jako ten náš a zrovna zastavil u stejného obchodu. Se smíchem se snažím řidiči vysvětlit, k čemu došlo. On se směje taky a jen opakuje „no problem“. Asi navždy si budu pamatovat jeho tvář a její poklidně udivený výraz ve chvíli, kdy se naše pohledy setkaly. Se záchvatem zahanbeného smíchu se vypořádám z cizinceva auta a přisedám k Liborovi, který jen nechápatě kroutí hlavou. Vždycky jsem si myslel, že takový nesmysl se může stát jen ve filmech. A ouha, ono ne. Tahle historka nás bavila ještě dlouho...

Hotel Tankah nakonec najdeme (je docela výrazný – vysoký, oranžový), na recepci platíme znuděné mládeži 44 USD a s úlevou spočíváme na pokoji s miniaturní a dost nevhodně umístěnou televizí. Není to tu tak hezké jako v předešlém ubytovacím zařízení, ale na tu jednu noc to v pohodě stačí. Po krátkém odpočinku jdeme prozkoumat okolí, jehož dominantou je Mercado 28. Dřív to možná bývala příjemná lokální tržnice (nevím, po historii jsem nepátral), ale dnes je to každopádně past na turisty s agresivními prodejci. Ti nás odradili už na samém kraji, takže do útroby téhle opičárny jsme se už ani dostat nechtěli. Snažíme se aspoň najít nějakou příjemnou restauraci na večeri, ale ani v tomhle ohledu to není žádná sláva, takže naše procházka končí nákupem v supermarketu a večer se odehrává na pokoji.

Uondání oba usínáme, ale musíme jet vyzvednout Janu z letiště, takže si asi ve čtvrt na dvanáct necháváme otevřít bránu parkoviště a vyrážíme. Trefíme bez problémů, čtvrt hodiny před půlnocí jsme na místě. Parkujeme na placeném parkovišti a jdeme v ústřety naší souputnici. Letadlo přistává s velmi mírným zpožděním a těsně před půl jednou už vítáme naši věrnou pěnici. Sdílíme první zážitky, platíme 30 M\$ za parkování a tentokrát hned na první pokus (navigace) přistáváme v našem hotelu. Zhruba ve dvě hodiny ráno pro nás tenhle dlouhý den končí.

Pátek 26. dubna

Valladolid, Xkeken (Dzitnup) Cenote, pokus o Ek Balam

Jsme v plném počtu, takže se konečně můžeme vzdálit z Cancúnu. Časový posun dělá svoje, hlavně u čerstvě přiletivší Jany, takže se i bez budíku probouzíme už v půl sedmé. Poprvé si vychutnáváme snídani zahrnutou do ceny hotelu. V tomhle případě je podávána formou bufetu: tousty, corn flakes, banány, jogurty, pití – nic světového, ale vlastně jsme čekali i míň.

Kolem osmé sedáme do auta, za volant tak nějak automaticky usedá Libor (obvykle jsem byl na cestách řidičem převážně já) a vyrazíme na západ, do města Valladolid. Tam vede z Cancúnu jednak původní, neplacená silnice, jednak placená dálnice. Dálniční poplatky jsou to hodně vysoké, takže je důležitým úkolem na dálnici (značená jako „Cuenta“, tedy placená) nenajet. To se nám daří. Silnice je celkem kvalitní, ale jejím úskalím jsou všudypřítomné retardéry, o nichž už byla řeč. Mají různou podobu, tvar, výšku, někdy je jich i několik hned za sebou na pár desítkách metrů. A občas jsou tak nešťastně postavené, že se jen tak nezbavíte pocitu, že jste na něm prostě museli nechat kus podvozku. Projíždíme kolem spousty rančů, nebo aspoň cedulí s jejich názvy. Yucatán je na rozdíl od zbytku Mexika nížinatou plackou, takže krajina není nijak omračující a cesta mezi většími městy obvykle trochu jednotvárná. Vítaným zpestřením jsou vlastně jen vesnice a městečka. A právě v jednom takovém – se zajímavě znějícím názvem Leona Vicario – zastavujeme a jdeme se jen tak cournout a užít si atmosféru poklidného mexického zapadáka. Řezník, holič, výroba tortil; policista, který si nenechává ujít příležitost jakoby zkontrolovat exotické cizince. Staříci a stařenky odpočívající kolem náměstí. Stánky s ovocem a zeleninou.

Příjemně naladěni pokračujeme dál. Trochu nás znervózňuje ručička ukazatele stavu nádrže, která se neustále drží u písmene „F“, tedy na plné nádrži. Obáváme se, že jestli je ukazatel rozbitý, nebude možné odhadnout, kdy už je potřeba dotankovat, a klidně můžeme někde zůstat viset bez benzínu. Uvidíme.

Chvilí po jedenácté vjíždíme do Valladolidu. Je tu čilejší ruch, než jsem čekal. Přímo ve městě by se měla nacházet jedna ze „cenotes“. Původně jsem chtěl tenhle pojem vysvětlit vlastními slovy, ale na Wikipedii jsem našel poměrně výstižnou charakteristiku, takže si dovolím ji citovat: „Cenote (pode mayského názvu na Yucatánu – množné číslo ve španělštině zní cenotes) je zatopený závrť krasového původu, jaké se nacházejí ve velmi hlubokých jeskyních s provalenými stropy i více pater nad sebou. Zde se shromažďuje podzemní voda vytvářející více či méně hlubokou nádrž. Existuje více druhů cenote: pod širým nebem, z části zakryté a podzemní nebo v jeskyni. Toto zařazení přímo souvisí se stářím cenote, přičemž ty nejstarší jsou úplně otevřené a mladší dodnes zachovávají svoji kupoli neporušenou. Stejně jako ostatní geomorfologické útvary jsou cenote pouze přechodné, mohou skončit ucpané a vysušené, vytvářející ledovcový kras.“ Cenote ve Valladolidu se jmenuje Zací [sakí] a když projíždíme kolem značky s jejím názvem, rozhodneme se tu zastavit a začít prohlídku města právě tady. Zací patří k těm cenotes, které jsou z velké části pod širým nebem, takže si ji můžeme prohlédnout už zpoza zídky, která ji obklopuje. A shodujeme se, že nás moc neomráčila a její návštěvu asi můžeme oželeť.

Místo toho hodláme ukojit své fyziologické potřeby, konkrétně se najíst. Hned vedle cenote stojí rušná tržnice, kterou obcházíme a procházíme, až se usazujeme v malé lokální jídelničce, kde nás upoutává plakát s akční nabídkou – tři tacos s colou za 19,90 M\$. Ostatně o nic jiného si tu ani říct neumíme a jídelní lístek je z říše sci-fi. Chut' a kvalita jídla odpovídá jeho ceně, ale aspoň na nějakou dobu jsme uchlácholili žaludky. Cestou zpět k autu se ještě zkusíme dostat k Zací blíž a ideálně bez placení, ale tahle lest nám neprojde. Sice chtějí jen patnáct pesos za osobu, ale říkáme si, že radši vyrazíme k údajně nejfotografovanější cenote na celém poloostrově.

Ta se spolu s další nachází jen pár kilometrů za městem v místě, kterému se říká Dzitnup. Tak se také někdy označuje známější z dvojice, její správný název ale zní Xkeken [škeken]. Na místě nás nahánějí na prostorné parkoviště, za které se naštěstí nemusí platit. Což je ovšem informace dost relativní, jak pochopíme u dvou okýnek se vstupenkami. Za každou z cenotes chtějí 56 M\$ + 30 M\$ za videokameru. To nám přijde dost nehorázné. Takže se po chvilkovém váhání rozhodujeme právě pro Xkeken, Samulu prostě oželíme, beztak asi bude dost podobná.

K vybranému přírodnímu zázraku cupitáme klikatou stezkou a kolem obchodů se suvenýry. Oni tady prostě musí udělat cirkus ze všeho... Xkeken patří k cenotes, které jsou zcela ukryty v podzemí, jen poměrně malým otvorem ve stropě proniká dovnitř světelný pruh, který působí dost zajímavě. K tomuhle přírodnímu světlu místní bohužel přidali i barevné osvětlení, které se po několika minutách mění – fialovou střídá tyrkysová, pak zelená atd. Na fotkách to nevypadá zle, ale nejspíš bychom se bez téhle diskotéky obešli. Libor s Janou se odhodlávají ponořit do chladné tyrkysové vody a doplavat až k bílému kruhu, který ve vodě „vypálil“ zmíněný pruh přirozeného světla. Je tu docela dost lidí a teplý vlhký vzduch, který není na dýchání zrovna nejpříjemnější. Ale prostředí plné

krápníků a kamenných útvarů v kombinaci s tyrkysovým jezírkem člověk nutí tuhle nesnáz překonat. Kdybychom tu byli sami, kouzlo by bylo ještě podstatně působivější.

Po jeskynním zážitku se vydáváme zpět do Valladolidu najít zarezervované ubytování. Opět nás čeká systém jednosměrek, kterými se ale poměrně bez obtíží a celkem rychle prodíráme k hostelu s názvem Hostal del Fraile (fraile = španělsky mnich), který už zvenku vypadá slibněji, než jsme si představovali. A uvnitř nás doslova dostal. Velmi stylové a příjemné prostředí, náš pokojík vypadá zvenčí jako balkon Julie ve Veroně a stoupá se k němu po roztomilých točivých schodech (které významnou část své roztomilosti ztratí ve chvíli, kdy po nich musíte nahoru vytáhnout bágel). Je tu čisto, wi-fi funguje, voda teče, co si víc přát za 864 M\$ za dvě noci?

Pěkné počasí a to, co jsme viděli cestou, nás ale láká zase ven, na procházku po městě. Hned kousek od hostelu nám nabízejí exkurze po výrobě čokolády a tequily, ale na to teď nemáme chuť. Dali bychom si spíš něco studeného. Libor s Janou objevují obchod (cośi na způsob cukrárny), z něhož odcházejí každý s litrovou pěnovou nádobou plnou nápoje z vodního melouna za 15 M\$. Když ho ochutnám, podlamují se mi kolena a tenhle mok označuju za to nejlepší, co jsem kdy pil! Až půjdeme zpátky, musím to mít taky. Ted' už jsme ale na náměstí s katedrálou. Je to tu malebné, roztomilé, příjemné – zkrátka se nám tu hned zalíbilo. Do náměstí ústí několik (samozřejmě jednosměrných) ulic plných upravených barevných domů. Liborovi a mně vytanou v paměti vzpomínky na peruánskou Arequipu, i když v trochu menším a méně honosném měřítku.

Je teprve něco po třetí hodině odpolední, takže by byla škoda nevyužít hezkého počasí, vracíme se tedy k autu a vyrážíme k památce Ek Balam asi třicet kilometrů severně od města. Po sjetí z hlavní silnice se nejdřív necháme zmást rozcestníkem a dojedeme do vesnice místo k ruinám. Na správné trase projíždíme kolem skupiny místních, kteří vypalují trávu a křoviny hned u silnice. Doufáme, že tu nechytne všechno a ještě se budeme moct dostat zpátky. Na parkovišti jsme něco po čtvrté. Procházíme budovou, která působí jako informační centrum a kdosi na nás cosi haleká. Nevěnujeme tomu ale pozornost a pokračujeme dál. Po několika desítkách metrů nás uvítá zavřená brána. Ačkoli všude psali, že má být otevřeno do pěti nebo půl šesté (někde dokonce do šesti), posledního návštěvníka nejspíš pustí ve čtyři a pak už máte smůlu. Takže zítra.

Když nevyšla historie, vynahrazujeme si to konzumem – návštěvou hypermarketu Super Che na kraji města. A přechází nám zrak z neuvěřitelně nízkých cen spousty věcí – drogerie a kosmetika, léky, alkohol, většina potravin. Úplně všechno jim tu rozhodně nenecháme... Po návratu už parkujeme auto ve dvoře, který mezitím obsadila výprava blond'atých Dánek. Dánové si to tu evidentně dost oblíbili, protože jedna stěna budovy je popsaná pochvalnými vzkazy převážně právě od návštěvníků téhle národnosti.

Asi kolem osmé se jdeme do města najíst. Nějak nemůžeme najít podnik, který by nám vyhovoval, až skončíme na zakryté tržnici na jedné straně náměstí. Dáváme si chody po 35 M\$ (a ovocné nápoje po 15 M\$), které ale spíš připomínají čínské vývařovny, takže to nehodnotíme jako ideální volbu. Jenomže ono to v tuhle dobu moc jiných možností není. Chuť si spravíme na pokoji namixováním třtinového tlamolepu s mangovým džusem. Pro jistotu pak ještě posílám rezervační e-mail do agentury, která je označovaná jako nejlepší pro zajištění výletu lod'kou za plameňáky, což je náš hlavní plán na další den. Jana nám oznamuje, že teplá voda neteče. Pravda, z toho kohoutku na studenou vodu jsem taky nevymámil ani kapku, ale ten druhý, který Jana jaksí přehlédla, na mě chrlí proud doslova vroucí. Krátce po desáté už jsme zhrouceni na svých postelích.

Sobota 27. dubna

Rio (Ría) Lagartos, Ek Balam, Valladolid

Půl sedmá se začíná stávat standardem. Ačkoli nás při příjezdu oproti očekávání ujišťovali, že je v ceně i snídaně, na naše významné pohledy nikdo nereflektuje, takže se ani nesnažíme nějak vnucovat, vdechneme něco z vlastních zásob a v 7:45 odjíždíme. Z agentury mi odepsali, že nám lod'ku rezervovali na cca jedenáctou hodinu.

Mezi vlastní zdroje nepatřila káva, bez níž se mí dva soupeřníci očividně nedokážou obejít, takže vyhlížíme nějaké OXXO. První se objevuje až na okraji Tiziminu, u benzínové pumpy. Vzhledem k tomu, že kafe nepiju, si dopřávám aspoň pořádně obložený párek v rohlíku, s nímž mi ze začátku ochotně pomáhá jedna z prodavaček.

Na kávovníky tu sice nikde nenarazíme, ale projíždíme kolem plantáží s agáve, papájou nebo cukrovou třtinou. A sladký je i malý hřbitov jen dva kilometry od našeho cíle. Hroby jsou obložené jako koupelny, často mají poměrně veselé barvy – tomu se nedá odolat a PG Production zde natáčí několik záběrů.

Do ospalého městečka Rio Lagartos přijíždíme ve čtvrt na jedenáct. Důkladně se potíráme opalovacími krémy a pak už se vítáme s mladým průvodcem Diegem Nuñezem Jr. Ten neotálí a hned nás žene do člunu, dokonce ani nechce výlet zaplatit předem. Zdá se, že jsme tu momentálně jediní. Člun je zčásti pokryt stříškou, takže s těmi krémy jsme to nemuseli tak přehánět. Vplouváme do laguny Ría Lagartos. Po pár minutách nám Diego začíná přibrzďovat na určitých místech a ukazuje nám ptáky, kteří jsou tu doma – kormorány, orlovce, pelikány a další. V jednu chvíli stočí člun až k mangrovům, trochu nechápeme, o co mu jde, protože my nic nevidíme. Ukazuje rukou někam do křoví a nám pár vteřin trvá, než spatříme krokodýla, jen nějaké dva metry od nás. Ani se nehne, takže mě na okamžik napadne, jestli není umělý. Pak následují další ptáci. Janě a Liborovi jsem neřekl, že k plameňákům se musí jet asi tři čtvrtě hodiny, takže mě vlastně ani nepřekvapí, když Jana jen tak bezelstně prohodí: „Prosím tě, a říkal jsi mi, že chceme vidět ty RŮŽOVÝ ptáky, vid’?“.

Ale pak už to dlouho netrvá a v dálce se objevují narůžovělé skvrny. Když jsem cestu plánoval, dlouho jsem se nemohl rozhodnout, jestli za plameňáky pojedeme sem, nebo do Celestúnu, protože se zrovna láme sezóna, což je období kdy se stěhují z jednoho místa do druhého. Nevím, jak to v tu chvíli vypadalo v Celestúnu, ale tady v Ría Lagartos jsme byli nadšeni. Široko daleko jsme jediní lidé a několik desítek metrů před námi vegetí stovky plameňáků. Diego zastavuje člun, takže nastává úplné ticho. Plameňáky máme ze dvou stran. Voda má takovou zvláštní nažloutlou barvu, svítí slunce. Je tu nádherně, nemůžeme se vynadívát. V jednu chvíli si to před námi vykračují tři plameňáci, kteří nám ihned evokují PeeGees. Slunce máme ale trochu v nešťastném úhlu na focení a natáčení, takže prosíme Diega, jestli by se k ptákům nemohl přiblížit z druhé strany. Prý to zkusí. Vyskakuje z lod'ky a my zjišťujeme, že jsme v podstatě na dně, takže ji musí tlačit. Neuvěřitelné. Najednou jsme plameňáky přímo obklopeni a jsme jim ještě blíž. Tu a tam jich několik vzlétne, což je nádherný pohled. Kocháme se a je nám strašně fajn. Fotíme a natáčíme jako o život. Když už se chystáme vracet, blíží se k nám další člun. Jeho řidič se nechová tak ohleduplně jako Diego, což nám ale (dosti sobecky) hraje do karet. Plameňáky to totiž vyplaší a teď už jich vzlétává spousta. Šinou si to takřka nad našimi hlavami. Božské! Člověk neví, jestli má dřív fotit, nebo se kochat. Zkousíme obojí.

Další zastávka je jen o kousek dál, kde vysedáme, dvěma kroky se ocitáme na vyvýšeném břehu a před námi se rozprostírají rovnoběžné vodní plochy zbarvené do růžova. Tady se „těží“ sůl. Máme pak ještě možnost zastavit u místa, kde lze na tělo natlat šedivé bahno, ale něco podobného už jsme si vyzkoušeli v Jordánsku, takže tuhle legrácku oželíme a vracíme se do vesnice. Cestou máme štěstí na druhého krokodýla, který je o něco větší než ten první a zírá na nás asi tak z metru. Když se ho Libor snaží zblízka natáčet, děsím se, že vidím jeho ruku i kameru naposledy. Ale všichni jsme to ve zdraví přežili. Za tyhle zážitky nám určitě není líto zaplatit 945 M\$ (lze kartou).

Když dorazíme na břeh, pořád se nějak nemůžeme vynadívát na celé okolí. Barva, kterou jsou natřeny stavby, zdi apod., ladí se zvláště zelenkavou barvou vody. Odpočívají tu různé ptáky. Když odjede další lod' s turisty, jsme tu v podstatě sami a můžeme si vychutnat naprostý klid. Jako bychom byli na konci světa. Nemít hlad, ani se nám odsud moc nechce. Stavíme ještě u náměstí hned za rohem, které je také okouzující. Těžko se to popisuje – barvy, atmosféra, klid, něco ve vzduchu... Rozhodně jedno z nejpůsobivějších míst během naší cesty (trochu předběhnu – kam se hrabe Chichen Itzá). V místní minitržnici s jedním pultem kupujeme na cestu tři manga za 14 M\$ a v jednu hodinu odpoledne se vracíme. Absolvujeme dvě krátké zastávky – jednu občerstvovací (u brány jakéhosi ranče) a jednu policejní, která stejně jako všechny ostatní probíhá bez jakýchkoli komplikací.

Před půl třetí jsme podruhé u památky Ek Balam a doufáme, že tentokrát budeme úspěšnější. Jsme, ale za jakou cenu... Vstupné činí 98 M\$ + 45 M\$ za videokameru. A pikantní na tom je, že se to vstupné skládá ze dvou položek a každá se platí u jiného okýnka. No prostě šaškárna. Ale je to tu pěkné. Ek Balam (což znamená „černý jaguár“) nepatří k těm nejznámějším mexickým památkám, ale podle mého názoru neprávem. Samozřejmě to není tak velký areál jako třeba Uxmal, ale je zasazen do pěkného přírodního prostředí a má určitou atmosféru. Navíc se tu dá vylézt na pyramidu, ze které se naskýtá krásný výhled. Turisté tu sice nějakí jsou, ale není to tak

hrozné. Fotíme, natáčíme, já při pokusu o fotku ve skoku dopadnu na zem tak tvrdě, že mám pak obavu, zda jsem si nezlomil nějakou kůstku na patě. Ale po pár týdnech se zdá, že tomu tak nebylo.

Ručička ukazatele benzínu se sice ze začátku ani nehnila, zato jakmile se dostala pod polovinu, ožila až moc. Cestou zpátky do Valladolidu tedy musíme někde natankovat. U první, dost malé pumpy neberou karty, riskujeme to tedy dál. Pár kilometrů před městem už jsem si málem začal kasat krátké rukávy na tlačení, ale nakonec to jen tak tak vyšlo k PEMEXu, což je jediná značka benzínek, kterou jsme za celých čtrnáct dní viděli. Mají tu dva druhy benzínu – Magna a Premium, přičemž všichni radí, že si s tím vůbec nemáme lámat hlavu a brát zásadně levnější Magnu. A taky se dost píše o tom, abychom vždycky zkontrolovali, jestli obsluha vynulovala počítadlo. Takže ještě skoro ani nezabrzdíme a já už vyskakuju z auta a jestřábím zrakem sleduju displej. Vrhnou se na nás tři pramálo sympatičtí otrapové v jakoby vojenských stejnokrojích. Jeden začne tankovat (toho sleduju nejvíc), druhý se pouští do mytí předního skla (na toho vrtěním hlavou gestikuluju, ať toho nechá, protože stejně nic nedostane), třetímu ukazuju kreditní kartu, ale s tou nám tady pšenka nepokvete. Takže musíme 560 M\$ zaplatit v hotovosti. Nepříjemný mladík, kterému ještě teče benzín po bradě, na mě zkouší nějaký trapný trik a snaží se mi vrátit míň, než má, ale brzy pochopí, že narazil. Odjíždíme, co nejrychleji to jde, protože tohle vůbec nebyl příjemný zážitek. Jedinou pozitivní skutečností je cena benzínu – v přepočtu cca 19 Kč za litr. Na plnou nádrž (snad 48 litrů) jsme najeli 630 km, spotřeba je tedy něco přes 7,5 l/100 km.

Projíždět kolem hypermarketu Super Che a nezastavit se v něm – to prostě nejde. Po následném krátkém odpočinku na pokoji se pak opět vrháme do víru velkoměsta a tentokrát míříme po výměně dolarů rovnou do předem vybrané restaurace Las Campanas na rohu náměstí. Ceny jsou kolem stovky za hlavní chod, který není špatný, ale u mě zůstává pořád na prvním místě jídelna na Isla Mujeres. Poprvé ochutnáváme i místní pivo Superior (dobré) a Libor neodolá míchanému drinku Bandera nebo tak nějak. Jenomže on zase tak míchaný není, překvapivě mu přinesou tři samostatné frťany – v jednom je cosi limetkového, ve druhém tequila a ve třetím kečup. Tohle Libor nečekal a my s Janou jsme celí nedočkaví, až do sebe začne tenhle netradiční semafor házet. Možná jsme si měli dát spíš každý po jedné z barev poté, co jsme museli u jídla poslouchat argentinské duo samozvaných rádobu muzikantů, jejichž především pěvecký projev byl naprosto otřesný. Bylo nám jich líto, Jana jim věnovala aspoň deset pesos. Vzhledem k tomu, že jsme v tu chvíli byli v restauraci sami, to pro ně moc výdělečný podnik nebyl.

U našich oblíbených holek hned vedle si spravujeme chuť litrovým melounovým zázrakem (já) a zmrzlinou (Libor s Janou). S tím vším si sedáme v parku na lavičku a vychutnáváme si příjemnou večerní atmosféru. Pak ze sebe chceme aspoň trochu setřást image kulturních barbarů a zajít do muzea, které by mělo být ještě otevřené – samozřejmě zdarma, jinak by nás to ani nenapadlo. Na první pokus jsme ho nenašli, tak jsme to s tou kulturou nepřeháněli a odebrali se na pokoj. Ačkoli jsme šli spát poměrně brzo, moc jsme se nevyspali. Skupina Dánek, s níž jsme sdíleli stejný hostel, totiž dělala v noci společně s jedním Amíkem neuvěřitelný bordel. V jednu chvíli Liborovi ruply nervy, otevřel dveře, česky je seřval na dvě doby a dveřmi práskl tak, že nám z toho začaly bubnovat bubínky v uších. Moc to ale nezabralo, asi 954x jsme zaslechli slovo „pizza“. Usnout jsme se snažili přemýšlením, jak se jim pomstíme...

Neděle 28. dubna

Chichen Itzá, Ik Kil cenote, Izamal, Mérida

Pomsta nakonec nebyla tak sladká, jak jsme plánovali, protože holt nejsme takové svině, ale aspoň jsme si na rozloučenou pořádně zatroubili, když jsme něco po sedmé odjížděli pryč. Dnešním hlavním bodem je jeden z nových sedmi divů světa, jedna z nejznámějších mexických památek, zřícenina mayského města Chichen Itzá, o níž se často mluvilo ve spojení s údajným koncem světa v roce 2012. K ničemu takovému samozřejmě nedošlo a s Liborem jsme si tak mohli na svůj cestovatelský účet připsat pátý současný světový div.

Na místě jsme v souladu s radami v mnoha průvodcích brzy, konkrétně před půl devátou. Vlastně skoro první, parkoviště (22 M\$) je takřka prázdné. A naše peněženky málem taky, když zaplatíme drastické vstupné ve výši 182 M\$. To se musí opět platit u dvou okýnek, která jsou ovšem tentokrát od sebe vzdálena asi dvacet metrů. U hlavního místního taháku – Kukulkánovy pyramidy – jsme skoro sami, což je příjemné a umožňuje nám to

klidné focení a natáčení bez lidí, kteří na ni navíc nesmějí lézt. Vypadá hodně zánovně, možná je to až trochu na škodu. Snad i proto se mi pyramida v Ek Balamu líbila víc. Procházíme do dalších částí docela rozlehlého areálu – některé stavby jsou působivější, jiné méně. K asi nejhezčí se dostaneme téměř na konci a skoro jen náhodou. Ve španělštině se jmenuje Las Monjas neboli Ženský klášter a nikde se na ni nijak výrazně neupozorňuje. Možná byla hodně působivá i díky modrému nebi, které se konečně pořádně probralo k životu. To samé ovšem platí i o slunci, takže začíná být mírně pekelné vedro. Do řeči se s námi dává místní manželský pár. Dozvídáme se, že tu jsou na výletě z Cancúnu, ale pozvání na noc a stravu z toho nakonec nebylo. Mimochodem, v té souvislosti mě napadá, že Mexičané mají vstup na své památky podstatně levnější než cizinci, v neděli (nevím, jestli všude) dokonce zdarma.

Cestou zpět si Libor u jednoho z mnoha stánkařů vyhlídl ze dřeva vyřezanou stylizovanou hlavu všudypřítomné postavy zvané Chac Mool. Je moderní, jedinečná (podobnou jsme zatím neviděli), ale taky strašně veliká, takže přemýšlíme hlavně o tom, jak bychom ji přepravovali. Prodejce, který tvrdí, že ji sám vyřezal, se z původní tisícovky dostává na čtyři sta, což je docela dobrá cena. Ale Libor si to ještě potřebuje rozmyslet. Dáváme mu čas, než obejdeme zbytek, a pak ho doslova dokopeme k tomu, aby se pro ni vrátil. Jenomže už je pryč. A ani pak jsme na žádnou podobnou nenarazili. Stejně se nám barevně vůbec nehodila do bytu... Nenarazili jsme ani na „svatou cenote“, kam se v Chichen Itzá házely oběti. Až jedna roztomilá dívenka, která nás baví, zatímco čekáme na Libora, a zároveň se snaží Janě prodat aspoň nějaké magnety, nám ukazuje správný směr. Ale nám už se kvůli zatopené díře v zemi nikam nechce. Jsme uondaní. Kolem třinácté hodiny tedy slavný areál opouštíme a jsme jen rádi, že jsme sem dorazili brzy, protože davy jsou teď pořádně husté a parkoviště úplně plné. A jaké jsou moje dojmy? Upřímně si myslím, že Chichen Itzá trpí něčím, co jsem si sám pro sebe nazval „Syndrom Grand Canyonu“. Podobné pocity jsem totiž zažíval právě tam. Je to památka nejznámější, člověk ji viděl mnohokrát na fotkách nebo v televizních dokumentech, tím pádem vás už nemá moc čím překvapit. A nemůžu si pomoci, nějak tam chyběla ta správná atmosféra. Ale pokud jste na yucatanském poloostrově, návštěva téhle pamětihodnosti je zkrátka nutností, stejně jako návštěva Grand Canyonu při pobytu v Arizoně.

Jen tři kilometry odsud by se měla nacházet cenote Ik Kil. Nachází. Ale tady už se opravdu vydělává na všem. Za vstup chtějí 70 M\$. Obsluha parkoviště se to snaží omluvit výčtem služeb, které se za to nabízejí (restaurace, obchody apod.), ale to nás moc nepřesvědčí. Lístek si tedy kupuju aspoň já, když už tu jsme, což našťástí stačí k tomu, aby nás pustili na parkoviště. Slunce praží jako o život, takže se snažím dostat do jeskyně co nejdřív. To ovšem musím projít obchodem a skoro i nějakým luxusním hotelem. Proboha, to nemůžou přírodní krásy nechat tak, jak jsou? A je to velká škoda, protože cenote je jinak opravdu působivá – polootevřená, ze stropu visí dlouhé liány, voda je tyrkysová. Jen lidí je tu dost, hlavně Rusů. Nicméně docházím k rozhodnutí, že tohle je poslední cenote, kterou jsem tu navštívil. Venku je snad ještě větší pařák, než když jsem odcházel z parkoviště, a z těch dvou se málem staly uzené tresky.

Ne zrovna krátkou cestu do Méridy, cíle dnešní etapy, si chceme zpríjemnit pauzou ve městečku Izamal, kterému se také přezdívá „zlaté město“. Důvod pochopíte hned po příjezdu – snad všechny domy jsou tu žluté. Trochu si připadám jako ve Františkových Lázních. Ovšem jen do chvíle, než se dostaneme na náměstí a před námi se otevře pohled na klášter Convento de San Antonio de Padua. Obzvláště na pozadí sytě modrého nebe vypadá jako z pohádky. Libor hlásí, že mu není moc dobře. Snad ho nezmohla zastávka u agávové plantáže – mimochodem, ty bestie dost nepříjemně píchají, Jana z jednoho trnu málem vykrvácela. Ale zpátky do Izamalu. Panuje tu poklidný maloměstský život, příjemná atmosféra a procházka klášterním podloubím umožňuje vítaný úkryt před agresivním žlutým d'áblem.

Mérida je druhé největší město na yucatanském poloostrově a největší ve státě Yucatán, jehož je také městem hlavním. Žije v něm přes sedm set tisíc obyvatel a je to znát. Trvá dost dlouho, než se dostaneme na konec hlavní (jednosměrné) ulice, odkud je to jen pár bloků k našemu hotelu. Navigace v iPadu opět obstála na výbornou, takže jsme k němu kolem páté odpoledne trefili jako po másle. Jmenuje se Maria del Carmen a měl by být jedním z nejluxusnějších, v jakých budeme v Mexiku bydlet. Pravdou je, že v takhle velkých hotelech obvykle nespíme. Pokoj vypadá dobře, venkovní bazén ještě líp, wi-fi bohužel funguje jen u recepcce, i když při rezervaci slibovali příjem v celém hotelu. Inu, za 557 M\$ nemůžeme čekat až takové zázraky.

Bazén v hotelu tak často na cestách nemíváme, takže netrvá dlouho a my s Janou už si vykračujeme v plavkách a žabkách ven. Libor zůstává na pokoji. Vzhledem ke stavu jeho trávícího systému je to tak bezpečnější. Bazén máme sami pro sebe, protože dvě španělsky mluvící samice se samcem zřejmě téhož původu se drží u kraje a nechávají nám zcela volný prostor. Je to neuvěřitelné příjemné, osvěžující a blahodárné.

Do Méridy jsme se snažili dostat co nejdříve, abychom stihli nedělní kulturní program – má se tu hrát, zpívat a tančit. Na hlavní náměstí je to z hotelu jen pár bloků, takže se velmi brzy můžeme přesvědčit, že pověst, která nedělní Méridu předchází, rozhodně nelhalo. Jedna z ulic tvořících hranu náměstí je z obou stran zatarasená pódií, mezi nimiž se vlní tancující dav. Na pódiích se střídají různé hudební sestavy s klasickou mexickou produkcí. Něco takového jsme ještě nikde neviděli. Netvrdím, že je to zrovna karneval v Riu, ale baví nás na tom především to, že v tom davu tancují úplně normální a úplně normálně oblečení lidé, kteří tak zřejmě tráví každý nedělní podvečer a večer. Střed náměstí je také plný a na druhé straně, u honosné katedrály, jsou na sebe nalepené provizorní jídelny. Jednu z nich vybíráme a necháváme si přinést tradiční tacos – Jana s černým kuřetem, já si na každou ze tří placek po devíti pesos nechávám nandat jiný druh masa. Libor radši nepokouší zažívací trakt a zůstává u pití. Melounový fresh v obchůdku přes ulici vyjde na dvacet pesos, Jana pak ještě neodolá a zkouší cosi, co vypadá jako palačinka. Název jsem si nezapamatoval, připomínal margaritu. Bylo to slané, plněné sýrem a velmi dobré (20 M\$). Libor to s tím traktem ovšem nakonec nemyslí tak vážně, když si dopřává hned tři kopečky zmrzliny.

Po krátké návštěvě kostela sedíme v parku a nasáváme atmosféru. Povídáme si o tom, jak si tady ti Mexičané pěkně žijí. My jsme zalezli u televizí, oni jdou prostě ven, procházejí se, tancují, zkrátka se společně baví. Na to se musíme napít, což činíme na pokoji. A Jana, které jde aspoň trochu internet, zajišťuje ubytování na zítra, což je jediná noc, kterou jsme neměli z hlediska ubytování předem pokrytou. Budeme spát v Santa Eleně.

Pondělí 29. dubna

Mérida, Uxmal, Santa Elena

Probouzíme se už tradičně kolem sedmé. Čeká nás pohodová procházka městem – tržnice, náměstí (tentokrát za světla), Guvernérský palác – tam jsme vyjma několika vojáků a úředníků sami. Horko je od samého rána, takže dochází na další melounový fresh. Mérida je svým způsobem hodně podobná Valladolidu, jen je podstatně větší. Čím jsem starší, tím mám radši spíš menší města, takže u mě to vyhrává Valladolid. Ale Mérida za návštěvu určitě stojí.

Předpolední bazén si s námi tentokrát vychutnává i Libor. Takhle pohodovou společnou cestu PeeGees ještě asi nezažili. Jana se až diví, že nad těmi dvěma tentokrát nestojím s bičem a nehoním je po památkách a túrách. Ačkoli můžeme na hotelu zůstat až do jedné, ve dvanáct se odhlašujeme, sedáme do auta, na kraji města vybíráme z bankomatu (místní banka si účtuje poplatek cca 30 M\$, i když naše dvě banky výběr nezpoplatňují) a míříme do Santa Eleny. Tam trochu bloudíme, protože až na takovou vísku navigace nestačí a hlavně není jasné, kde by se mělo nacházet ubytování, které Jana večer předtím rezervovala. A navíc se opravuje hlavní vjezd do městečka. Sacbé Bungalows se nám zatím nedaří najít, ale projíždíme kolem zařízení s názvem Chac Mool Hotel & Restaurant. Zní to poměrně honosně, ale tím se nesmíte nechat zmást. S Janou jdeme na průzkum hotelové části. Tedy je to spíš takový motýlek v nepříliš udržovaném dvoře s vypelichaným pávem, který v nás příliš důvěry nebudí – tedy ten dvůr, nikoli páv. Nikde nikdo. Voláme. Nic. Přesouváme se tedy do vedlejší restaurace, když za námi přiběhne mladé děvče a s ním se vracíme zpátky. Velmi ale velmi lámanou španělštinou se dopracováváme k prohlídce pokoje a cenové nabídce 300 M\$ za pokoj s větrákem. Pokoj vypadá čistě, je celkem velký, nikde okolo nevidíme ani neslyšíme žádné Dánky, takže by to šlo. Pro jistotu se ale ptáme i na to, kde najdeme Sacbé Bungalows. Tam se pak vydáváme na srovnávací průzkum. Jsou tu takové docela vkusné chatky, klid, v nabídce je wi-fi a bazén, ale za pět set. Otázkou je, zda má smysl si za právě takový komfort připlácet dvě třetiny navíc. Nakonec domestikované Francouzce dáváme vale. V Chac Moolu nejdříve měníme pokoj v patře za jeden v přízemí, ten pak zase kvůli nefunkčnímu světlu za jiný. Zrnící televizi už pak radši překousneme, než aby na nás poslala páva.

Po ubytování a krátkém odpočinku putujeme do nedalekého Uxmalu [Ušmalu]. Tam přijíždíme ve tři hodiny a parkujeme pár desítek metrů před oficiálním parkovištěm, čímž ušetříme (pokud se nepletu) 30 M\$. Vstupné je tu opět vražedné (182 M\$ složené ze vstupného 57 M\$ + vládního poplatku pro cizince 125 M\$), takže rozhodně nemáme špatné svědomí. Ve vstupném by měla být zahrnuta i večerní světelná a hudební show, ale na pokladně vidíme, že za ni chtějí dalších 75 M\$. Uvidíme, pak se na to třeba ještě zeptáme. U další budky, kde naše lístky kontrolují, se píše o poplatku za videokameru, ale předstíráme, že nic nevidíme. Vždyť bychom tu za chvíli vykrváceli! To se sice nestalo, ale zahanbeně přiznávám, že jsem na této památce zapsané na seznamu UNESCO po sobě zanechal DNA v jiné formě. Byla to příhoda náhlá, zabránit jí nešlo a bylo velké štěstí, že mi Libor s Janou našli v příhodném úkrytu otvor pro takovou příhodu jako stvořený. Vzduch byl čistý (tedy pouze obrazně), lidí tu naštěstí bylo podstatně méně než v Chichen Itzá, takže jsem se nemusel tolik stresovat.

Uxmal je zajímavý zejména hlavní Kouzelníkovou pyramidou, která má netradičně zaoblené stěny. Na ni se lézt nesmí, na rozdíl od tzv. Velké pyramidy, z níž se celý areál vyjeví v plné kráse, obzvláště když se nám vylepšilo počasí a nebe se prozářilo modrou. Jsou tu i další zajímavé stavby, procházení mezi nimi je příjemné, počet lidí kolem nás se snižuje, takže je docela škoda, když na nás hlídači v pět hodin pokřikují, abychom areál opustili. Nijak při tom nespěcháme, za ty peníze snad máme nárok si všechno v klidu vychutnat. U pokladny se chceme zeptat, jak je to s tou večerní show, ale nenajdeme nikoho, koho bychom se zeptat mohli. Ale upřímně řečeno nám to tak nějak stačilo a žádný velký zázrak by to jejich představení stejně asi nebylo. Takže se vracíme do naší víscky a obsazujeme liduprázdnou restauraci u našeho „hotelu“. Na to, v jakých jsme končinách a v jakém podniku, jsou tu ceny trochu přemrštěné. Takže to nepřeháníme – Jana si objednává tacos s kuřecím masem (60 M\$), my s Liborem guacamole (40 M\$). K pití zkusíme nápoje z limetky (Jana) rýže („horchata“, já) a z ibišku („jamaica“, Libor), Libor k tomu ještě testuje další značku piva – Leon, vše po 25 M\$. Dohromady to dává 240 M\$, ale paní domu po nás chce 230 M\$. Klidně jí při tom necháme, protože servis nebyl bůhvíjaký – na jídlo jsme čekali celkem dlouho a při placení dala přednost nějakému ochmelkovi, který si přišel pro nějaké nápoje, které si objednával po jednom. V místním miniaturním stánku si kupujeme džusy do již obligátního koktejlu a vodu. Na pokoji z těžko popsateľného důvodu nabýváme dojmu, že jsme se ocitli v hodinovém hotelu. Ale noc byla klidná (až na toho páva), jenom dost horká.

Úterý 30. dubna

Teabo, Chumayel, Mama, Cobá

Vstáváme v půl osmé, snídáme z vlastních zdrojů, balíme. Podle jednoho průvodce má být v Santa Eleně kostel s krásným výhledem a malým muzeem, jehož hlavním tahákem je mumifikovaná dívka. Vstup by měl být zdarma, otevřeno od osmi. Kostel se tyčí přímo nad náměstím. Je zavřený, stejně jako muzeum, i když jsme u něj v půl deváté. Otevírá se v devět a stojí deset pesos. Musím říct, že těch změn oproti poměrně čerstvým průvodcům jsme zaznamenali celkem dost. A nejčastěji se týkaly cen. Půl hodiny se nám tu kvůli jedné mrtvolce čekat nechce, takže pokračujeme dál.

Dnes nás má čekat tzv. Ruta de Conventos, tedy „Klášterní cesta“, i když máme projíždět spíš městečky s klasickými mexickými kostely. Bereme to tedy přes Ticul, přičemž první zastávkou by mělo být Maní. Jenomže tam nás nic nezaujalo. Těsně před dalším bodem na trase pro jistotu tankujeme. Ačkoli leží u pumpy čtyři kartové terminály, ani jeden z nich prý nefunguje. Takže 370 M\$ za 32 litrů musíme opět zaplatit v hotovosti.

Teabo. Od něj jsem si nic nesliboval. A nakonec nás tohle městečko velmi mile překvapilo. Zásahu na tom měly právě probíhající slavnosti, na které se obyvatelé řádně připravovali. Když jsme dorazili na náměstí, konala se tam veřejná schůze pod širým nebem a ve větru se plápolajícími barevnými praporky, které nám připomněli indický Ladak. A byl to úžasný zážitek. Osazenstvo tvořili především starší lidé v tradičním oblečení (ženy v bílých šatech připomínajících zástěry s vyšívanými květy, muži s nezbytnými klobouky), svým způsobem jsme si připadali jako ve Slunce, seno, erotika, když se chystali na nájezd zahraničních turistů. Na další části náměstí už se připravovaly kolotoče, i v kostele bylo celkem živo. A jen pár kroků od něj vznikalo cosi jako korida. Vzhledem k tvaru, opevněnému „přízemí“ a sezení „v patře“ jsme usoudili, že sem možná opravdu budou vpouštět

rozdivočelé býky. Dost litujeme, že u toho nebudeme. Na plakátu pak zjišťujeme, že se jedná o několikadenní slavnosti s bohatým programem, takže naše lítost ještě vzroste.

Další v řadě je Chumayel. I tady se chystá něco velkého, ale prodíráme se spíš stánky jako vystřiženými z Holešovické tržnice. Kostel tu mají pěkný, tak si sedáme u stánku s nápoji z čerstvého ovoce (žlutý meloun a ananas po 10 M\$), abychom se jím aspoň chvíli pokochali.

V Mama sice vypadá kostel z dálky docela pěkně, ale jinak si tu připadáme jako někde v Jirkově. Radši pryč odsud. Na další podobné zastávky už nemáme chuť, a tak se chceme co nejdřív dostat na silnici MEX180. Jako nejkratší varianta se jeví návrat na křižovatku u Teaba a pak přes Sotutu a Holcu. Po občerstvovací zastávce v OXXO, kde si mj. doplňujeme zásoby kečupu a hořčice v příhodném miniaturním balení, střídám za volantem Libora, který už má plné zuby tisíců retardérů. Projíždíme naším oblíbeným Valladolidem, kde bychom rádi doplnili tekutiny u našich děvčat s melounovým orgasmem, ale bohužel se tam zrovna nedá zaparkovat, takže jim jen máváme na rozloučenou a fičíme si to rovnou do Cobá.

Cobá se pyšní nejvyšší mayskou pyramidou na poloostrově Yucatán. Jmenuje se Nohoch Mul, měří 42 metrů a oproti těm, které jsme doposud viděli, podstoupila zdaleka nejmenší renovaci, což jí (aspoň podle mě) na kouzlu spíš přidává než ubírá. A k tomu všemu se na ni dá vylézt. A to je výzva. Ve 14:45 parkujeme u restaurace vzdálené nějakých tři sta metrů od placeného parkoviště (40 M\$) – na nás už si nepřijdou! Vstupné činí pouhých 57 M\$. Což je vlastně stejně jako třeba v Uxmalu, jenomže tady si k tomu nepřičítají ten vládní nebo jaký poplatek. A najednou mi dochází, že památky, u nichž byl aplikován, se nacházely na území státu Yucatán, zatímco teď už jsme zpátky v Quintana Roo, kam spadá i Cancún. Za kameru ovšem chtějí 45 M\$.

Největším a na první pohled patrným rozdílem oproti předchozím mayským památkám je prostředí, v němž se ocitnete hned za pokladnou – taková malá příjemná džungle. A tu a tam se v ní objeví nějaká ta kamenná stavba. Areál je poměrně rozlehlý, takže pro zhýčkanější turisty je tu připravena půjčovna kol a pro ty největší lemry a obézní americké návštěvníky pak trojkolky i s řidičem. Jestli jsme správně postřehli ceny, kolo za 35 M\$, trojkolka snad za stovku. Kdybychom tu měli víc času, možná bychom o kole uvažovali, ale na ty dvě hodiny nám to moc smysluplné nepřipadá. K hlavní pyramidě je to něco přes kilometr a nutno poznamenat, že coby chodci tu patříme k menšině. Pyramida nevypadá tak hrůzostrašně, jak jsme si představovali, vylézt nahoru je menší problém, než by člověk mohl odečíst z vyplašených lenochodích tváří ostatních. Shora máme nerušený pohled do širého okolí, což jsou jen stromy a dvě jezera. Už při přejezdech v předchozích dnech jsme si říkali, jak pustá tahle část Mexika je. A tady si to člověk uvědomí ještě víc. Tolik nevyužitého prostoru! To u nás už by tam stálo 15 obchodních a 23 business center. Aspoň v něčem jsou tu rozumní. Při sestupu si Jana nešikovně poranila patu a já se začínám děsit toho, že ji dolů budu muset snést v náručí. Nakonec to ale zvládá sama.

Když jsme před pátou hodinou zpátky u pokladny, přichází už do archeologického parku nepouští. Takže nám to vyšlo tak akorát. Cestou k autu mjíme příjemně a domácky vypadající restauraci, takže do ní usedáme. Pokrmý z masa tu nabízejí za 65-70 M\$, pití za 20 M\$ (tamarindový nic moc, ze žlutého melouna OK). Těsně před příjezdem k dnešnímu hotelu ještě u silnice kupujeme pětakilového melouna (7 M\$/kg), v obchůdku pak bagety. Hotel se nachází na 21,5.km směrem od Tulumu, naštěstí přímo u silnice, takže hledat ho nemusíme. Ačkoli se Jana při rezervaci ptala, jestli můžeme být v pokoji pro dva ve třech, a bylo jí odpovězeno kladně, chtějí po nás víc peněz. Odpovídá to ceníku, který mají na recepci vyvěšený, ale taky nám to mohli napsat. Takže platíme 1 014 M\$ za dvě noci. Na pokoji nefunguje slibovaná televize, bazén rozhodně nepůsobí tak luxusně jako na fotkách, ale wi-fi tu mají až skoro zázračně rychlou. Libor s Janou testují bazén, Libor pak připravuje bowli z melounu, manga a třtinového destilátu. Hrajeme žolíky. Pouštíme si k tomu z iPadu Všechnopárty. Vlastně nám nic nechybí. Jen je nám líto, že jsme letos prošvihli pálení čarodějnic.

Středa 1. května

Tulum

Je první máj, je lásky čas a já se probouzím s průjemem jako řemen. A to nás zrovna dneska čeká místo, na které jsem se asi nejvíc těšil – Tulum. Jsou to poslední ruiny, které máme navštívit, a jejich největší kouzlo spočívá

v prostředí, ve kterém se nacházejí, totiž na útesu tyčícím se přímo nad tyrkysovými vodami Karibiku. Kouzlo je natolik velké, že je Tulum každý den zaplaven hordami návštěvníků, kteří to sem z pláží na Mayské riviéře mají co by Imrich Bugár diskem dohodil.

Přijíždíme v osm a jsme tu evidentně první, dokonce i parkoviště je ještě zavřené, takže zabíráme místo u restaurace na druhé straně silnice. Tím pádem ušetříme 40 nebo 50 M\$. Ke vstupu se musí jít zhruba kilometr pěšky, případně se dá využít kyvadlový traktor s návěsem, ale to nám připadá jako příšerná zhůvěřilost, nehledě na to, že tahle mexická tramvaj stejně ještě nepremává. Vstupné činí opět mile překvapivých 57 M\$, 45 M\$ za kameru neplatíme, z toho už jsme vyrostli. Kromě nás čeká na otevření pokladny pouhých šest lidí. Z tohoto pohledu jsou tedy podmínky ideální. Počasí bohužel už tolik ne. Až doted' na nás z modrého nebe pražilo slunce, bohužel zrovna v den, kdy má být scenérie nejhezčí, se schovává za šedivými mraky. Snad se to ještě zlepší.

Po obdržení vstupenek vyrazím jako šíp, své dva kolegy z PeeGees nechávám za sebou. Chci aspoň ty nejhezčí výhledy nafotit bez lidí. To ale musím pádit až na druhý konec, protože ti chytráci v podstatě všechny stavby a nejlepší místa pro vyhlídky zneprístupnili. Člověk si tu připadá jak v ZOO Praha před dvaceti lety – samý provaz a zákaz vstupu. Do toho to počasí, prostě trochu zklamání. Všude je spousta leguánů. A mně není dobře. To se nám ten první máj zatím moc nevyvedl. Něco málo nafotím, slunce se pak sice začíná objevovat a pražit, ale nebe se stejně nedá označit za blankytně modré a moře je natolik divoké, že se v jeho vlnách ta krásná tyrkysová barva ztrácí. Po dřevěných schodech sestupujeme na pláž, která má být dalším vrcholem tohoto místa, ale ta je z velké části zaplavená. Takže na nějakou válečku, opalovačku a koupáčku můžeme zapomenout. Libora s Janou už to tu moc nebaví a chtějí vyrazit na některou z okolních pláží. Já se na to moc necítím, uléhám pod košatý strom, který nabízí vzácné stinné místo, a odpočívám. Čím dál častěji se u mě zastavují zájezdové skupiny, které poslouchají sáhodlouhé poučky průvodců. Aspoň se něco dozvím. Dohlížejí na mě leguáni různých velikostí, někteří z nich jsou celkem velké kousky. V poledne (ano, v ten nejhorší možný čas) vstávám a jdu ještě jednou celý park projít a nafotit. Podmínky stále nejsou zdaleka ideální a hlavně už jsou všude nechutné davy, ale zkouším to.

Ten kilometr k restauraci, kde jsme parkovali, tak nějak se ctí zdolávám. Píšu zbytku výpravy, že jsem na domluveném místě. Ten se naštěstí zrovna nachází v nedalekém hypermarketu Chedraui, takže se s Liborem shledávám za pár minut. Po společně dokončeném nákupu se přesouváme na veřejnou pláž, kterou už mají Libor s Janou vyzkoušenou. A je fakt pěkná. Prostorná, s jemným pískem, tyrkysovou vodou a osazenstvem převážně místního původu. Na koupání se moc necítím, zato ti dva blbnou ve vlnách jako malí caparti. Odpočinek a sladká kola mi přijdou k duhu. Je tu příjemně. A mně o dost líp. Chedraui nás uvítá ještě jednou (tedy já čekám v autě) a odvděčuje se nám grilovaným kuřetem za 69 M\$. Já mám velkou chuť na guacamole. Libor mi tedy kupuje kelímek za 13 M\$. Zdá se mi to nějak podezřele málo, ale nebráním se. U večere na hotelu bohužel zjistím, že se jedná o pastu, kterou nám tu často dávali jako couvert k jídlu. Je pikantní jako blázen. Takže putuje k Janě. A my do pelechu. Snad bude zítra líp.

Čtvrtek 2. května

Akumal, Yal-ku

Původně jsem na tenhle den naplánoval celodenní výlet do přírodní rezervace Sian Ka'an. Ten bychom ale museli s největší pravděpodobností domluvit den předem – tu správnou kancelář jsme ale nenašli (zase tak moc jsme se nesnažili), navíc mi bylo trochu ouvej, takže jsem tenhle plán radši odpískal. Aspoň ušetříme. A místo toho si užijeme trochu šnorchlování.

Míříme do vychvalovaného zálivu Akumal. Ten se skládá ze tří částí – Akumal Bay, Half Moon Bay a laguna Yal-ku. Když dorazíme na místo, chtějí po nás 50 M\$ za parkování. Kdybychom tu měli zůstat celý den, asi bychom to investovali, ale měli jsme se pak přesouvat na další zmíněná místa, takže nám to přišlo zbytečné. Pokračujeme tedy po cestě a snažíme se najít vhodné místo na zaparkování, což nám trochu komplikuje zákaz parkování mimo prostory k tomu vyznačené. Nakonec máme štěstí až u několika obchodů v Half Moon Bay. A to znamená pěší výšlap zpátky.

Akumal Bay vypadá celkem dobře, i když je tu poměrně dost lidí. Libor si za 60 M\$ (a zálohu 100 M\$) půjčuje plovoucí vestu, zbytek výstroje má a Jana si do karibských hlubin troufá i bez polystyrenové pomůcky. Já si tuhle taškařici klidně nechám ujít. Největší místní atrakcí mají být velké mořské želvy. A Jana se z první šnorchlovací výpravy skutečně vrací s informací o hned několika kouscích, které kolem ní proplouvaly. S Havají se to tu prý srovnat nedá, ale nějaká ta rybka se tu mihne.

Hodinu po poledni zvedáme kotvy, vracíme se k autu, lehce se občerstvíme, Half Moon Bay vyhodnocujeme jako nezajímavý (tedy až na ty obrovské honosné vily, které jsou z velké části na prodej) a přesouváme se k laguně Yal-ku, která má být šnorchlovacím rájem i pro děti a začátečníky. V průvodci z roku 2012 se píše o vstupném ve výši 80 M\$. Mezitím nám trochu narostlo. Na 150. Chvilí váháme, jestli se nám chce na téhle zlodějině participovat. Ale když už jsme tady... Laguna vypadá pěkně, působí spíš sladkovodně. Zkrášlena je vkusnými stylovými sochami. Jen počasí se nám zase nějak kazí. Na druhou stranu jsme tu takřka sami. Libor s Janou se z prvního ponoru vrací celkem spokojení, je tu prý podstatně víc barevných ryb než v Akumalu. Jenomže začíná bouřka. A pokračuje dost dlouho. Zůstáváme, pozorujeme modré nebe nedaleko od nás a hypnotizujeme ho, aby se k nám přesunulo. Čekáme dobrou hodinu, než déšť i bouřka ustanou. Chceme se přesunout na jiné místo a zároveň se zbavit batohů, abychom je nemuseli hlídat. Za úschovnu chtějí na pokladně tři americké dolary a 100 M\$ zálohu. Šmejdi. Libor má strašný hlad, takže se nechá ukecat chlapíkem, který tu za nekřesťanské peníze prodává něco jako racionální výživu především z oříšků. Společně s Janou se pak ještě jednou vydávají do liduprázdných vod a objevují další hejna. Když se na nás před pátou začínají hnát mračna jako z katastrofického filmu, urychleně balíme a mizíme. Když se spustí slejvák, už jsme naštěstí v autě. V květnu tu má začít období dešťů. Nečekali jsme, že tenhle klimatický kalendář funguje tak přesně. Snad je to jen nahodilá přeháňka. Vždyť nás čeká několik dní na plážích!

Poslední čtyři společné noci máme strávit v Playa del Carmen. To je vyhlášené letovisko, kam proudí davy především mladých Američanů ale i jiných národností. Prostě cool & trendy. Přesně to, co je nám naprosto cizí. Původně jsem sem vlastně vůbec nechtěl, ale jak už bylo řečeno – tahle dovolená byla dost netradiční. Navigace opět neklamala a hotel Playa del Carmen by H&A nacházíme hravě. Aspoň podle fotek měl být tím nejhezčím a nejluxusnějším, v němž budeme za celou dobu bydlet. Zvenku to tak moc nevypadalo, pohled od recepcce na modrý bazén a pěkné pavlače už byl podstatně přesvědčivější. Recepční byl milý jako cumel. Pětačtyřicet dolarů za noc se snídaní. Jana zjišťuje, že se jedná o hotel, kam ve Student Agency posílala studenty na jazykové pobyty.

Hotel sice působí luxusně, ale slibovaná wi-fi na pokoji nefunguje, musíme chodit na pavlač. V koupelně neteče studená voda. Na druhou stranu máme kuchyňku i s lednicí, což je velmi potěšitelné. Po převlečení a zkulturnění zevnějšků se vydáváme na průzkum a hledání nějakého příjemného podniku, kde bychom si dali večeři. Po pár blocích se dostáváme na hlavní obchodní a turistickou tepnu města – pátou avenue (Avenida 5). A ceny v restauracích si tu s těmi na newyorské páté moc nezadají. Všude je spousta obchodů se suvenýry, jejich ceny jsou naštěstí celkem příznivé. Nakukujeme i na pláž, na které je člověk doslova po pár krocích. Nevypadá zle, ale uvidíme, jestli zítra nenajdeme ještě hezčí místo.

Když nás hogo fogo restaurace přestanou bavit, zahneeme do jedné z bočních ulic a zanedlouho spočineme v příjemně vyhlížejícím podniku, jehož název vlastně ani neznáme, měl na sobě jen nápis TACOS MEXICANA nebo tak něco. Ceny jsou na místní poměry přijatelné, a to ještě netušíme, jak obrovské porce nám přinesou. Jana volí Big Burrito, my s Liborem Miss Peggy, obojí se vejde pod stovku, ale do nás se vejde s problémy. Jana si dokonce nechává polovinu zabalit s sebou. Jídlo je výborné, pivo taky (já Corona Extra za 25 M\$, Libor černé Negra Modelo za 30 M\$). Obsluha je příjemná, takže si zaslouží i dobrovolné spropitné (to „dobrovolné“ zdůrazňuju záměrně, ještě na to přijde řeč). Ve městě, dokonce nedaleko od hotelu, má být Walmart a to si nemůžeme nechat ujít. Tady se nakupuje jedna báseň. Spát jdeme na naše poměry celkem pozdě, kolem půl dvanácté.

Pátek 3. května

Xpu Há

Začíná plážová etapa. A to ve velkém stylu – bohatou snídaní v hotelu. Tedy bohatou.. Klientům je tu jasně dáno najevo, že je snídaně limitována dvěma vejci, tousty, jedním šálkem kávy nebo čaje, skleničkou džusu a případně i kusem ovoce. Nakonec není tak zle. Vajíčka se připravují každý den na jiný způsob (vždy míchaná, ale jednou s opečenými bramborami a zeleninou, jindy s cuketou a slaninou apod.), ovoce je plný talíř – papája, ananas a žlutý nebo vodní meloun. Másla, medu a marmelády si můžeme nabrat, kolik chceme. Jen je potřeba si předtím dojit každé ráno na recepci pro voucher.

Kolem deváté příjemně nasyceni odjíždíme. Tedy nadvakrát, protože se musíme vrátit pro Janino plážové prostěradlo. Naštěstí ještě předtím, než jsme opustili město. Janina kamarádka doporučila jako nejhezčí pláž v okolí místo zvané Xpu Há. Mně vyšlo jako jeden ze žhavých tipů i z podkladů, které jsem měl k dispozici, takže panovala všeobecná shoda. Jediný problém spočíval v tom, jak se tam dostat. Na dálnici jsme míjeli jeden megahonosný resort za druhým, tedy vlastní resorty jsme často ani neviděli, ale za brány k nim vedoucím by se nemuseli stydět ani v Číně. Vyzkoušeli jsme několik slepých odboček, než jsme se dostali k zavřené bráně, u níž hlídkovala jakási ženština. Vedle brány bylo na ceduli napsáno, že o víkendech a svátcích se vybírá poplatek za údržbu pláže. Paní po nás chce 40 M\$ za osobu i přesto, že je pátek. Ale co nám zbývá? Restaurace prý ještě není otevřená, asi až za tři hodiny nám dojde, že říkála něco o poledni.

Prašná cesta plná výmolů končí právě u zmíněné restaurace. Na pláži jsme skoro sami, čekají tu na nás příjemná lehátka s praktickými nebo roztomilými slunečníky. Jenomže tady to nebude jen tak. Za dvojici těch lepších lehátek pod plátěným útočištěm chtějí 250 M\$. Pokud utratíme v restauraci každý aspoň stovku, sníží nám to na 150. Horší, plastová lehátka vyjdou na sto padesát. Volíme pohodlnější variantu s tím, že se pod jeden slunečník vměstnáme všichni tři. Ceny v jídelním a nápojovém lístku nám vyženou oči z důlků, takže si konzumaci musíme ještě rozmyslet. Co tu ale opravdu stojí za to, je samotná pláž. Dlouhá, široká, v tuhle chvíli ještě takřka opuštěná. Restaurace taky vypadá dobře, hraje pestrými barvami. Stejně jako moře, i když jen v jednobarevné škále. A voda je jako kafe. Nikdy bych nevěřil, že vydržím na pláži celý den a vůbec mi to nebude vadit. Nakonec došlo i na tu konzumaci – objednali jsme si guacamole (75 M\$; výtečné!), 2x piña coladu (po 65 M\$) a 1x mojito (rovněž 65). Alkoholem rozhodně nešetřili, takže jsme tu museli zůstat ještě nějakou dobu, než z Libora vyprchá. K účtu nám připočetli nejen 250 pesos za lehátka, ale taky automaticky 40 pesos jako spropitné. A to nejdřív ten vykok tvrdil, že nám říká cenu bez něj. Jenomže my nejsme mladí ani blbí, abychom tenhle trik neprokoukli. Málem bych zapomněl, že nám k tomu všemu hrála příjemná muzika, tohle byl opravdu vyloženě dovolenkový a odpočinkový den. Pláž jsme opouštěli mezi posledními.

Nákup v Chedraui nám zajišťuje večeri, kterou si v klidu dopřáváme na pokoji. Tu kuchyňku přece musíme využít.

Sobota 4. května

Playa del Carmen

Vstáváme v již obvyklých 7:30. Na snídani nás kuchař naštvál. Já vydržím být dlouho slušný, ale jeho chování namíchlo i mě, takže jsem se neudržel a byl jsem na něj dost nepříjemný. Snad nebude mít směnu i další dva dny, nerad bych viděl PeeGees v místní nemocnici s otravou arzénem. Ani počasí nevypadá dobře – je zataženo a zima. Jdeme tedy obhlédnout obchody v nejbližším okolí. Moc dlouho nás to nebaví a počasí se začíná umoudřovat, takže to brzy bereme přes krátkou zastávku ve Walmartu („bronzator“) na pláž.

Další doporučení, se kterým Jana vyrukovala, byla pláž mezi 28. a 38. ulicí. Autem se dostáváme do 34., kde na nás čeká i volné parkovací místo. Kolem restaurací a barů a Mamita's Beach Clubu si to pak štrádujeme k hotelu Las Palapas, kde vyhledáváme místo, které slibuje aspoň trochu stínu v odpoledních hodinách. Ted' totiž není stín nikde jinde než pod slunečníky patřícími luxusnímu resortu. V tu chvíli jsme tu prakticky sami. Jen nás trochu znervózňuje tribuna postavená doslova pár kroků od nás. Copak se tu asi bude dít? Zatím si ale vychutnáváme Karibik se vším všudy. Měkký drobný písek, nádhernou průzračnou tyrkysovou vodu, na břehu palmy a

slunečníky s doškovou stříškou, prostě paráda. Když se člověk zadívá na širé moře, na jehož hladině si to v dáli kdosi sviští na windsurfingovém prkně a mezi tím je jen tyrkys v několika nádherných odstínech, nemá to chybu. Ve vodě trávím během dne snad nejvíc času než kdykoli předtím.

Tribuna se přece jen stává funkční, v jejích útrobách se odehrává mezinárodní turnaj v plážovém fotbale. Což znamená hlasitou hudbu (ale musím říct, že DJ měl po většinu času šťastnou ruku) a tu a tam i pohled na pilně trénující reprezentanty. Ostatně i „obyčejných“ lidí postupem času přibývá, vedle nás se do stínu uvelebují místní. Ale ještě pořád je to snesitelné, což si uvědomíme především ve chvíli, kdy se po páté hodině částí pláže na druhé straně stadionu brodíme doslova hordami opalujících se těl. Tady je to hlava na hlavě, z reproduktorů duní duc-ducárna první kategorie, tohle není pro nás, asi by nám tu z toho všeho popraskaly lebky.

Večeříme v jedné z baro-restaurací lemujících 28. ulici, jmenovala se snad Shark Bar. Všichni okolo tu zatím jen pijí, ale my máme hlad. Ceny jsou na místní poměry v pohodě – guacamole burger za 79 M\$ (já), Big Burger za stejnou cenu (Jana) a Liborův Hawaii Burger velikosti L za 109 M\$. Vše samozřejmě doplněno hranolky a navíc i několika omáčkami, mezi nimiž jednoznačně vynikala česneková majonéza. Jídlo bylo vynikající, porce obrovské (upřímně řečeno mezi Liborovým L a našimi S zase takový rozdíl nebyl). S pivem pro mě, třemi light colami (2x Libor, 1x Jana) a zaslouženým spropitným nás tahle ňamka vyšla na 350 M\$.

Cestou do hotelu zkusíme další z obchodů, tentokrát MEGA. Sortiment i ceny jsou dost podobné jako jinde. Po krátkém odpočinku vyrážíme opět na „pátou“ prozkoumat trochu podrobněji nabídku obchodů. A Jana na autobusovém nádraží zjišťuje možnosti dopravy na cancúnské letiště. Původně zvažovala strávit poslední dva dny na námi doporučeném Isla Mujeres, ale nakonec se rozhodla pro setrvání v Playa del Carmen. Zpátky v hotelu jsme o půl jedenácté. Jana má průjem.

Neděle 5. května

Playa del Carmen

Poslední společný den nás vítá sytě modrou oblohou! Tentokrát vstáváme až kolem osmé. Další dobrá zpráva – snídaní dnes připravuje mladý kuchař, takže se to snad obejde bez zbytečných scén. A opravdu, jídlo je výborné, na talíři pěkně a rychle nachystané, fazolová pasta je ta nejlepší, jakou jsme tu za celé dva týdny měli, u vajíček si lebedíme. Jen ovoce tentokrát chybí. Že by to bylo tím, že je dneska státní svátek?

Protože se nám nechce v průběhu dne odcházet z pláže, vyrábí nám Jana svačtinové sendviče. Chceme zkoušet najít pěkné místo ještě o pár ulic dál, čemuž přizpůsobujeme i parkování. Jenomže se ocitáme u resortu, kde nám nechtějí pronajmout lehátka a posílají nás dál. To dál znamená, že jsme opět u Las Palapas. Tam by nám sice pohodlná místa pronajali, ale za 300 M\$ na osobu, což je vážně dost přestřelené. Ve vedlejším Mamita's vyžadují sice jen třicet pesos, ale pro změnu nám tam nedovolí mít vlastní jídlo a pití. Navíc jsou tu už teď celkem slušné davy, takže nakonec uléháme na stejném místě jako včera. Holt se stínu dočkáme nejdřív někdy kolem třetí. Dneska nám moře přichystalo podstatně větší vlny než včera (včera vlastně žádné nebyly). Na plavání to až tak příjemné není, ale zase se člověk ve vodě podstatně víc vyblbne. Třeba mě to dvakrát pořádně spláchno. I lidé jsou tu jiní než den předtím. Stálíci je ovšem fotbalový turnaj, i když trénující tým změnil aspoň dresy. Vydržíme tu do půl páté.

Z místních velkých obchodů už nám do sbírky chybí jen jeden – aki Gran Mayoreo. Po vstupu máme pocit, že jsme v horším provedení Makra, musíme dát batohy do úschovny a vůbec se tu necítíme tak dobře jako u konkurence. Navíc nám u pokladny odebírají veškerý alkohol, protože je neděle. Aspoň že smetáček a lopatku na čištění auta jsme pořešili. Ujímá se ho Libor. Po krátkém odpočinku a lehké svačtině vyrážíme na poslední společnou procházku po páté avenue. V moderně vyhlížejícím kostele se zrovna slouží mše, ale lidi stojí až ven, takže ho míjíme. Jana si pořizuje lístky na autobus na letiště. Kupujeme suvenýry a dárky. Vyhlížíme podnik, kde by měli výhodnou akci na piña coladu, kterou se chceme rozloučit, což se nám zatím úplně podle našich představ nedaří. Na večeri zaplouváme do vyzkoušeného lokálu, kde jsme jedli především. Vítá nás sympatický číšník, který nám trochu připomíná mladší vydání Sagvana Tofiho. U vedlejšího stolu zaslechneme po dlouhé době češtinu, ale tam už mají našťěstí dojedeno. My chceme tentokrát něco menšího, takže s Janou jdeme do

údajné klasiky Gringa (52 M\$), já si k tomu dopřávám guacamole (54 M\$), Libor zkouší žampiony s rajčaty a cibulí (60 M\$). K tomu dvakrát pivo pro pány a jednou ibiškový nápoj pro dámu. S Janou si pochutnáváme, Libor už tak nadšený není, nebyla to ideální volba. Ale jídla je hodně, máme pocit, že za chvíli všichni odletíme. Jana nám oznamuje, že jí není dobře.

To chce prostě ještě zapít. Nakonec si své přání plníme ve stejném podniku, kde jsme včera večeřeli, tedy u „žraloka“. Nabízejí tu litr piña colady za 95 M\$. Moje představa byla, že si objednáme jeden dohromady a tři brčka. To jsem se ale se zlou potázal. Takže objednáváme tři litry. No, máme co dělat. Chvíli posedíme a se zbývajícím 3/4litrem se pak procházíme zpátky k hotelu. Jana se odděluje, necítí se dobře. Doufáme, že ji někde nepřepadnou a neznásilní (no nekecej!). Ale v půl jedenácté se opět šťastně shledáváme na pokoji. Čeká nás poslední společná mexická noc.

Pondělí 6. května | Úterý 7. května

Odlet | Madrid

Tentokrát se neobejdeme bez budíku, snad kvůli těm večerním litrovkám? Drnčí v 6:50. S Liborem se musíme sbalit, společně pak posnídáme. Dnes má opět službu nepříjemný tloušťík, ale na hádku nedojde a dokonce dostaneme i ovoce. Krátce po osmé se srdceryvně loučíme a s Liborem odjíždíme do Cancúnu.

Tu a tam dopravní situace na chvíli zhoustne, ale máme časovou rezervu, takže bychom měli dorazit včas. Před vrácením auta do půjčovny ještě ale musíme dotankovat plnou nádrž, což činíme těsně před Cancúnem. Máme posledních 550 M\$, takže doufáme, že nám to bude stačit. Stačilo. Nádrž nebyla ještě zcela prázdná, takže to vyšlo na rovných pět set. Nastává ale komplikace jiného druhu. Libor mi oznamuje, že nemáme klíče. Moc tomu nerozumím, protože jsme se sem tím autem museli nějak dostat. Vysvětlení je jednoduché, klíče jsou zabouchnuté v kufru. A do něj se zevnitř nedá dostat. Naše počínání pozoruje obsluha pumpy i řidič, který stojí vedle nás. Pro jistotu se jim ještě snažím pantomimicky vysvětlit, v čem je problém. Řidič neváhá, bere kleště do ruky, vyndává v našem autě zadní sedačku, povoluje dva šrouby a než se nadějeme, šátrá rukou do kufru, něco zmáčkne a kufr se otevírá. Muchas muchas muchas gracias. Chci mu za to dát posledních padesát pesos, co nám zbylo, ale než se k tomu dostanu, chlapík je pryč. A my se radši taky rychle pakujeme.

Vrácení auta probíhá rychle a naprosto bez problémů, tentokrát je tu aut i lidí docela dost a mládenec za přepážkou je i celkem milý. Je něco po deváté, takže času před odletem (12:06) máme dost. Dodávkou nás společně se skupinou Američanů odvázejí k odletové hale. Odbavení jsme až do Madridu, i se zavazadly. To Liborovo váží 20,8 kg, což je náš cestovatelský rekord. Z nějakého záhadného důvodu jsme ale dostali místa přes uličku. A k jídlu opět jen oříšky. Snad se budeme moc dojíst v Mexico City. Tam se z letadla dostáváme přímo do části s odletovými branami. Než mi to dojde, ptám se na informacích, jestli je jedno, kde projdeme bezpečnostní prohlídkou a jestli jsou obchody a restaurace i za ní. Mládenec se na mě dívá dost nechápavě, já na něj taky, než mi dojde právě to, že už žádnou prohlídkou procházet nemusíme a v duty free zóně právě jsme. Čekali jsme tu nějaký fastfoodový řetězec, ale je to samá hogofogo restaurace. Naštěstí jsme objevili obchůdek 7Eleven s neuvěřitelnými cenami. Tedy ceny jsou na jejich poměry standardní, ale vzhledem k tomu, že jsme na letišti, se jedná skoro o zázrak. Takže si dopřáváme poměrně bohatou svačinu.

Odlétáme s půlhodinovým zpožděním, tedy zhruba v sedm hodin večer. Kolem nás jsou v letadle sami dříve narození, zřejmě Španělé. Pořád někdo vstává a vykecává se, vrcholem je zrzka asi dvě řady před námi, která pusou nezavře a navíc vysílá na nepříjemné rušivé frekvenci. Takže to chce sluchátka. Servis je dost amatérský a televize opět jedna společná. K večeři kuře nebo těstoviny, jaká to kreativita. K snídani velmi lehce pikantní omeleta. Jinak probíhal let hladce a dokonce jsme i přes původní zpoždění přistáli v Madridu o půl hodiny dřív, než jsme měli, tedy krátce po poledni. Tím pádem trval let deset hodin.

Pěšky putujeme z terminálu 1 na terminál 2, odkud jezdí do centra Madridu metro. Na informacích si pro jistotu ověřujeme ceny. Jednodenní jízdenka platí jen na ten den, takže by v našem případě připadala v úvahu až dvoudenní za 14,20 EUR, což se nám ale při ceně 5 EUR za jednu cestu nevyplatí. Takže si ve stanici u okýnka kupujeme dva lístky do stanice Opera. Musíme dvakrát přeseďat, cesta trvá nějakých čtyřicet minut. Od Opery je

to do rezervovaného hostelu Abaaly kousek. Ve 14:40 jsme na čistém dvoulůžkovém pokoji s TV a wi-fi a výhledem na moderní a luxusní zastřešenou tržnici Mercado de San Miguel.

V mém případě se jedná o druhou návštěvu Madridu, Libor je tu poprvé (když nepočítám nocleh v hotelu při letu do Jižní Ameriky v roce 2008). Tenkrát se mi tu moc líbilo, tak jsem zvědav, jestli budu zažívat podobné pocity i teď. Procházíme se městem mezi záchytnými body, které si pamatuji – Palacio de Cibeles, Museo del Prado, Parque del Buen Retiro... Počasí není zrovna ideální, nebe je takové nemastné neslané, až v podvečer se to trochu zlepšuje. Což není nejlepší z hlediska focení, ale na procházku vyhovující. Když procházíme podruhé kolem Prada, kde se vzala, tu se vzala, fronta jako blázen. Později se na internetu dočítáme, že tuším od šesti hodin večer je vstup zdarma. My si na galerii zase tak moc nepotrpíme, radši máme filmy, takže posledním místem, které chceme dneska poctit svou návštěvou, je roztomilé a vyhlášené kino El Cine Doré, které se těší oblibě samotného Almodóvara. Jeden postřeh na okraj: zatímco v Mexiku jsme viděli strašně málo kuřáků (a když, tak to byli cizinci), tady je situace úplně jiná. A s cigaretou v puse jsme potkávali především ženy. Nechutné.

Na 19:45 máme domluvené setkání s kamarádem Lubošem, který se loni do Madridu přestěhoval. Předtím si ještě skákneme do Burger Kinga na „lehkou“ večeři. Prostředí vypadalo trochu podivně, navíc jsme tam byli skoro sami, takže jsme pojali mírné podezření, zda není tahle provozovna něčím nechvalně známá. Ale přežili jsme. S Lubošem jsme si popovídali mj. i o životě ve španělské metropoli, k pivu (4 EUR + 1 EUR příplatek za posezení na terase) jsme dostali i chipsy a sýr. A v půl jedenácté jsme zase „doma“.

Středa 8. května

Madrid, návrat

Vzhledem k tomu, že jsme na večer zavřeli okenice, máme ve chvíli, kdy zvoní budík, pocit, že se musel splést. Ale ono je skutečně půl osmé a venku je nový bílý den. Ta bílá bohužel zabírá dost místa na obloze. Hodíme do sebe malou snídani nakoupenou předchozího večera v malé samoobsluze a vydáváme se směrem k Palacio Real de Madrid. Při mé první návštěvě jsem se dostal i dovnitř a byl to zajímavý zážitek – výzdoba je sice dost kýčovitá, ale každopádně působivá. A chtěl jsem se o něj tentokrát podělit i s Liborem. Podle informací na internetu by měla být středa dnem, kdy je vstup pro občany EU zdarma. Luboš nám ale tvrdil, že to platí až od 17 hodin. Zkusíme a uvidíme.

Cestou se kochám úzkými ulicemi s typickými madridskými domy, které mě oslovily už před lety. U královského paláce jsme mezi prvními. Na mnoha internetových stránkách byla uvedeno zahájení otevírací doby v 9:00. Jenomže cedule u vchodu hlásá hodinu desátou. Jdeme se tedy projít do Jardines de Sabatini, parčíku pod palácem. Jsme tam kromě údržbářů sami. Libora pak ještě táhnu na Plaza de España se sousoším Dona Quijotea a Sancho Panzy. Počasí se začíná trochu vybírat – to brzo. A v deset hodin vcházíme jako druzí k pokladnám královského paláce, kde nám pokladní ukazuje cedulku, na níž je anglicky napsáno, že volný vstup je skutečně od 17 hodin. To brzo. Možná by neškodilo uvést to i na tabuli před vchodem nebo na webových stránkách.

Ještě uvažujeme o tom, že bychom dali na radu Luboše a vyzkoušeli výhled na Gran Vía z nejvyššího patra obchodního domu El Corte Inglés. Ale nakonec se jdeme radši v klidu sbalit a vydat se na metro. Luboš nás varoval před stávkou – metro by mělo jezdit, ale v delších intervalech. Bud' jsme měli štěstí, nebo si odboráři stávku nakonec rozmysleli, každopádně jsme nečekali ani při jednom přestupu víc než pár minut. Vezeme se až na konečnou, na terminál 4, odkud nás čeká poslední ze šesti leteckých úseků mexického dobrodružství. Cesta trvala padesát minut, v 11:40 jsme na místě.

V McDonald's ochutnáváme McRib za pouhých 2,60 EUR. A oba se shodujeme, že na poměry tohoto řetězce je to fakt dobré, možná nejlepší, co jsme od nich zatím jedli. Těžko říct, jestli se tohoto kousku dočkáme i u nás. V duty free jsou strašně otravné prodavačky v oddělení parfému, vnutily by nám snad i Pitralon. A je jich jako much. Odlétáme později, v letadle dostáváme pytlíček se slanými krekříčky, přilétáme později. Navíc se po dorolování k bráně objevuje nějaká technická závada, takže Vltavu na uvítanou slyšíme skoro celou. I na zavazadla čekáme nějak nezvykle dlouho, Libor pak to svoje reklamuje a dostává na místě odškodnění. Je čtvrt

na šest a výprava Mexiko 2013 pro nás končí. Jana je v tu chvíli na autobusovém nádraží v Playa del Carmen a čeká na autobus na cancúnské letiště. O dva dny později bezpečně a ve zdraví přiletí na Letiště Václava Havla i ona.

Závěr

Jak už bylo několikrát řečeno nebo naznačeno, tahle cesta se v mnoha ohledech vymykala našim zvyklostem. Pohodovější, plážovější, hotelovější. Ohledně zážitků se nedá srovnat třeba s Indií, Myanmarem, Bolívií apod., ale nelitujeme, že jsme tenhle kout planety poznali. Vždyť i nenáročný odpočinek člověk někdy potřebuje. Navštívili jsme další z nových divů světa; koupali se v nádherných vodách Karibiku; prožili úžasné dopoledne s plameňáky a krokodýly v místě, které mělo své nepopsatelné kouzlo; ochutnali mexickou kuchyni v jejím přirozeném prostředí; uplatili policistu. Zvláštní je, že teprve tady jsme si všichni tři prožili zažívací obtíže. Indií, Myanmarem, Indonésií, Marokem atd. jsme prošli bez ztráty kytičky, v Mexiku jsme se pořádně naběhali... Viděli jsme jen malou část téhle obrovské země, třeba nás tím směrem vítr ještě někdy zavane, abychom prozkoumali její další kouty.

Pokud jde o finanční náročnost, přesnou kalkulaci jsem nedělal, ale hrubým propočtem jsem se dostal na celkové náklady na osobu (včetně letenek, které ovšem byly v našem případě za hubičku) ve výši 18 000 Kč. Položkou, která nám nejvíc trhala srdce a peněženky, byly vstupy do památek a dalších placených míst. Ale pak si člověk musí říct – chci za tři stovky radši vidět Chichen Itzá, nebo jít do obchodu nakoupit jídlo na večeři?